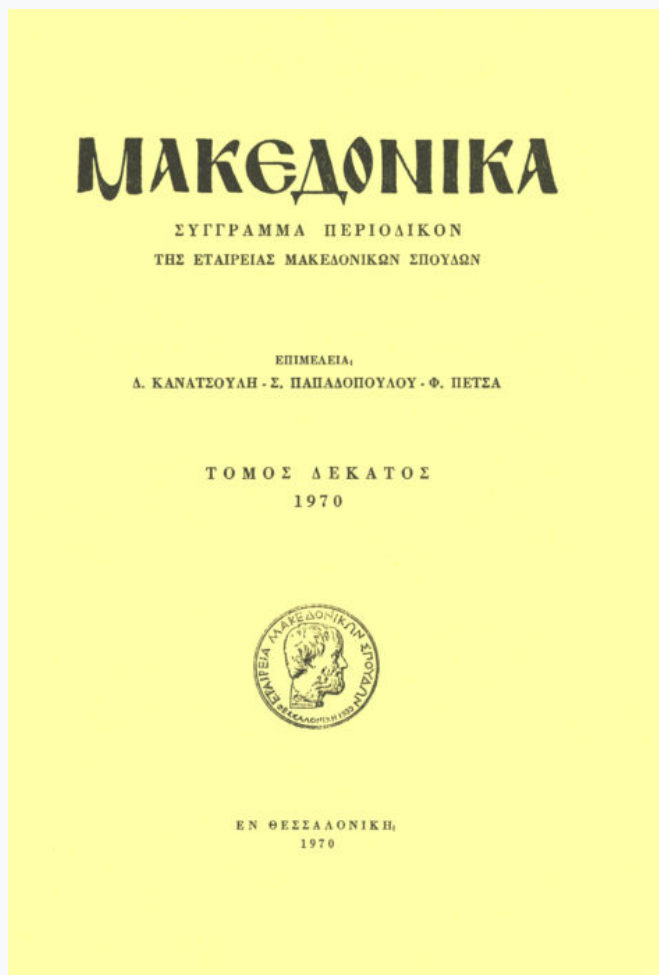

Μακεδονικά

Τόμ. 10, Αρ. 1 (1970)

Νομική βιβλιογραφία Αγίου Όρους (1912-1969)

Irénée Doens, Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

doi: [10.12681/makedonika.760](https://doi.org/10.12681/makedonika.760)

Copyright © 2014, Irénée Doens, Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Doens, I., & Παπαστάθης Χ. Κ. (2015). Νομική βιβλιογραφία Αγίου Όρους (1912-1969). *Μακεδονικά*, 10(1), 191–241. <https://doi.org/10.12681/makedonika.760>

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
(1912-1969)

Εἰς τὴν γενικὴν περὶ Ἁγίου Ὁρους διεθνῇ βιβλιογραφίαν¹ περιλαμβά-
νετο μικρὸς μόνον ἀριθμὸς λημμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐλληνικὴν
νομοθεσίαν, νομολογίαν καὶ θεωρητικὴν ἔρευναν περὶ τῆς νομικῆς ἐν γένει
θέσεως τοῦ Ἁθωνοῦ. Ἐν ὧσιν ἐπανεκδόσεως τῆς ἀνωτέρω βιβλιογραφίας,
ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ αὐτοτελὴς καὶ εἰς ἐλληνικὴν γλῶσσαν δημοσίευσις τοῦ
νομικοῦ τμήματός της, σημαντικῶς ἐμπλουτισθέντος, μὲ ἀφετηρίαν τὸ ἔτος
1912, ὅτε ἡ ἁθωνικὴ περιοχὴ, παρὰ τὴν ἐπὶ τινα ἔτη ἔκτοτε ἀσαφῇ νομικῇ
κατάστασιν, πολιτειακῶς ἐνσωματώθη εἰς τὴν ἐλληνικὴν ἐπικράτειαν,
ἐπιφυλασσομένης, βεβαίως, τῆς διεθνῶς κατοχυρωθείσης αὐτοδιοικησέως
της.

Ἀπὸ τοῦ 10ου αἰῶνος, ὅτε διωργανώθη ὁ μοναχικὸς βίος ἐν αὐτῷ, τὸ
Ἅγιον Ὅρος ἐπρὸκίσθη διὰ διοικητικῶν, δικαστικῶν καὶ φορολογικῶν
προνομιῶν. Τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τῶν ἐκδοθέντων ὑπὸ τοῦ Fr. Dölger
βυζαντινῶν αὐτοκρατορικῶν ἐγγράφων². Εἰς τὸ τέταρτον τεῦχος, περιλαμ-
βάνον τὰ ἔτη 1282-1341, ἐπὶ 780 ἐγγράφων 260 ἀφοροῦν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος.
Τὸ τελευταῖον τεῦχος, ἀφορῶν εἰς τὴν περίοδον τῆς βαθμιαίας πτώσεως
τῆς αὐτοκρατορίας (1341-1453), περιέχει 700 ἔγγραφα, ἐξ ὧν 140 ἀναφέρον-
ται εἰς τὸν Ἁθωνα. Οὕτω, διὰ μίαν περίοδον 171 ἢ μᾶλλον 148 ἐτῶν, καθ'
ὅσον τὸ Ἅγιον Ὅρος ὑπεδουλώθη εἰς τοὺς Ὀθωμανοὺς τὸ 1430, ἔχομεν 400
αὐτοκρατορικὰ ἔγγραφα, ἐξ ὧν 180 ἀναμφιβόλως γνήσια κατόπιν τοῦ ὑπὸ
τοῦ Fr. Dölger γενομένου ἐλέγχου τὸ 1965. Κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν (1430-
1912) ἡ προνομιακὴ κατάστασις δὲν κατηργήθη, ἀγνωρισθεῖσα καὶ ὑπὸ
τῶν σουλτάνων. Διὰ τῶν φερμανίων των παρεχώρουν τὰ αὐτὰ προνόμια μὲ
τὰ τυπικὰ καὶ χρυσόβουλλα τῶν μεσαιωνικῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων. Οἱ
ἀγιορεῖται ἠδραῖωσαν τὰ φορολογικὰ καὶ τελωνειακὰ προνόμια των καὶ ἀνε-
γνωρίσθη εἰς τὰς Μονὰς τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τῆς χερσονήσου. Δυστυχῶς, τὰ τουρκικὰ ἔγγραφα ὀλίγον ἐμελετήθη-

1. Irénée Döns, *Bibliographie de la Sainte Montagne de l'Athos*. «Le Millénaire du Mont Athos, 963-1963. Études et Mélanges» 2 (Chevetogne 1964) 337-495.

2. Franz Dölger, *Regesten der Kaiserurkunden des oströmischen Reiches von 565 bis 1453* (= *Corpus der griechischen Urkunden des Mittelalters und der neueren Zeit*, Reihe A., Abt. I), 5 μέρη, München-Berlin 1924-1965.

σαν και ελάχιστα εδημοσιεύθησαν. Κατά την αυτήν περίοδο, οί Οίκουμενικοί Πατριάρχαι, αναγνωρισθέντες υπό της όθωμανικής εξουσίας άρχηγοί τών ύποδούλων χριστιανών, ήσκουν και επί του "Αθωνος την πνευματικήν και έν τινι μέτρω και την διοικητικήν δικαιοδοσίαν των, έν συνεργασία μετά τών άγιορειτικών ή έτέρων εκκλησιαστικών οργάνων είτε μόνοι των. "Η συμμετοχή αυτή τών άγιορειτών και έτέρων εκκλησιαστικών οργάνων εις την διοίκησιν εξηρτάτο ουσιαστικώς από την θέλησιν του Πατριάρχου. "Η όθωμανική εξουσία περιωρίζετο εις την διοικητικήν προστασίαν, την τήρησιν της τάξεως και την εφαρμογήν τών δημοσιονομικών διατάξεων. Τουτό μόνον κατά τās όμαλās περιόδους. Κατά την διάρκεια των επαναστατικών κινήσεων τών ύποδούλων έλαμβάνοντο υπό τών τουρκικών άρχων αυθαίρετα ειδικά μέτρα, εξικνούμενα μέχρις προσωπικών εκδικήσεων και βαρυτάτης φορολογίας. Διοικητικώς τó "Άγιον "Όρος άπετέλει καζάν του σαντζακίου και βιλαετίου της Θεσσαλονίκης. "Η άσκησης της δικαστικής εξουσίας ένεπιστεύετο εις τὰ άρμόδια όργανα της αυτοκρατορίας, του Οίκουμενικού Θρόνου και τών άθωνικών άρχων. Τά Συνέδρια του "Αγίου Στεφάνου (3 Μαρτίου 1878· άρθρ. 22) και Βερολίνου (13 "Ιουλίου 1878· άρθρ. 62, παρ. 8) υπεχρέωσαν την "Υψηλήν Πύλην νά αναγνωρίση και σεβασθή τó προνομιακόν καθεστώς του "Αθωνος διά διεθνούς πλέον δεσμεύσεως.

"Ότε τó "Άγιον "Όρος άπληλευθέρωθή υπό του έλληνικού ναυτικού την 2 Νοεμβρίου 1912, επεκράτησε κατ' άρχήν μία προσωρινή νομική άβεβαιότης. "Η Συνθήκη του Λονδίνου (7-30 Μαΐου 1913), περί ειρήνης μεταξύ Τουρκίας και βαλκανικών συμμάχων, άνέθεσεν εις τās Μεγάλας Δυνάμεις νά αποφασίσουν περί της τύχης του. "Η έπακολουθήσασα Πρεσβευτική Συνδιάσκεψις του Λονδίνου (Νοέμβριος 1913), τή έπιμόνω άξιώσει της Ρωσίας, άπεφάσισε την άνεξάρτητον και ούδετέραν αὐτονομίαν του "Αθωνος έναντι πάντων τών κρατῶν, συμπεριλαμβανομένης και της άσκούσης τότε έπ' αὐτοῦ *Occupatio Bellica* "Ελλάδος. "Αντιθέτως, ή Συνθήκη Ειρήνης του Βουκουρεστίου (28 "Ιουλίου/10 Αύγουστου 1913) και ή Συνθήκη τών "Αθηνών (1/14 Νοεμβρίου 1913) περιέλαβον τó "Άγιον "Όρος έντὸς τών νέων όρίων του έλληνικού βασιλείου άνευ ιδιαιτέρας μνείας. "Εξ έπόψεως διεθνούς δικαίου επικρατεστέρα ήτο ή διάταξις της Πρεσβευτικής Συνδιασκέψεως του Λονδίνου, ήτις διατηρηθεΐσα έν ισχύι τυπικώς, δέν εφηρμόζετο λόγω του έκραγέντος Α' παγκοσμίου πολέμου και της καταρρεύσεως της αυτοκρατορίας τών τσάρων. Τό "Άγιον "Όρος *de facto* άπετέλει τμήμα της έλληνικής επικρατείας, μολοντί αυτή, σεβομένη τās διεθνείς δεσμεύσεις της, άπειχε πάσης ενεργείας δηλούσης την κυριαρχίαν της, πλην της διατηρήσεως έν Καρυαΐς μικράς δυνάμεως Χωροφυλακής πρὸς τήρησιν και μόνον της δημοσίας τάξεως. Δέν καθυστέρησε και ή *de jure* αναγνώρισις της έλληνικής κυριαρχίας. "Η Συνθήκη Ειρήνης του Νεϊγύ (14/27 Νοεμβρίου 1919), καθορίσασα την νέαν

δροθετικὴν γραμμὴν τῆς Βουλγαρίας καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τῆς Ἑλλάδος, περιέλαβε τὸν Ἄθωνα ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς τελευταίας. Ἀμέσως καὶ ρητῶς ἡ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν (10 Αὐγούστου 1920) ἀνεγνώρισε τὴν ἑδαφικὴν καὶ προσωπικὴν κυριαρχίαν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Διὰ δὲ τοῦ ἀρθρ. 13 τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν περὶ προστασίας τῶν ἐν Ἑλλάδι μειονοτήτων (10 Αὐγούστου 1920), ὑπεχρεοῦτο συγχρόνως τὸ ἐλληνικὸν κράτος ὅπως ἀναγνωρίσῃ καὶ διατηρῇ τὰ προνόμια καὶ τὰς ἐλευθερίας τῶν μὴ ἐλληνικῶν μοναχικῶν κοινοτήτων. Τέλος ἡ Συνθήκη τῆς Λωζάννης (24 Ἰουλίου 1923), διὰ τοῦ περὶ προστασίας τῶν ἐν Ἑλλάδι μειονοτήτων πρωτοκόλλου της, εὐθέως ἀνεφέρθη εἰς τὸ αὐτὸ πρωτόκολλον τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν.

Ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Πρωτοκόλλου τοῦ Λονδίνου συνετάγη ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἁγιορειτῶν μοναχῶν ὁ «Θεμελιώδης Χάρτης τοῦ Ἀγίου Ὁρους». Ὑποβληθεὶς πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὰς οἰκείας μοναστηριακὰς ἀρχάς, ἐψηφίσθησαν τὰ 100 πρῶτα ἄρθρα του καὶ ἀνεβλήθη ἐπ' ἀόριστον ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων. Διὰ τοῦ «Θεμελιώδους Χάρτου» τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀνεκηρύσσεται αὐτόνομος πολιτεία, ἀνεξάρτητος καὶ οὐδετέρα, καὶ καθιεροῦτο ἰδίᾳ ἁγιορειτικὴ ἰθαγένεια. Ὁ «Θεμελιώδης Χάρτης» ὑπῆρξε κείμενον θνησιγενές. Οὐδεμίαν νομικὴν συνέπειαν ἐπέφερεν. Αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἁγιορεῖται μοναχοί, πλὴν ποσοστοῦ τινος τῶν ἀλλογενῶν, δὲν ἐπεθύμουν τὴν ἐφαρμογὴν του καὶ δὲν προϋτίθεντο νὰ θέσουν ἐπὶ τάπητος ζήτημα αὐτονομίας. Ἦτο ἔκδηλος ὅμως ἡ ἔλλειψις Κανονισμοῦ τοῦ ἁθωνικοῦ καθεστώτος. Ἦδη κατὰ τὰ ἔτη 1911-1912 ἐγένετο σχετικὴ ἐργασία ἐν Ἀγίῳ Ὁρει καὶ ἐδημοσιεύθησαν οἱ ἐκ 246 ἀρθρῶν «Γενικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους - Ἀθω», ἐπιβεβαιωθέντες ὑπὸ τοῦ μεγαλεπηβόλου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ'. Οἱ μὴ ἰσχύσαντες, λόγῳ τῆς ἐπακολουθησάσης ἀπελευθερώσεως καὶ τῆς μακροχρονίου πολεμικῆς περιόδου, «Γενικοὶ Κανονισμοὶ» ἀπετέλεσαν τὴν βάσιν τοῦ ἐν ἔτει 1921 ἐκπονηθέντος καὶ μὴ ἀποκτήσαντος νομοθετικὴν ἰσχὺν «Σχεδίου Γενικοῦ Κανονισμοῦ». Κατὰ Μάιον 1924 συνεστήθη ἐν Καρυαῖς νέα πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐκ μοναχῶν, ἥτις συνέταξε «Σχέδιον Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγίου Ὁρους», πιστῶς ἐπαναλαβούσα τὰς διατάξεις τῶν «Γενικῶν Κανονισμῶν» τοῦ 1912 καὶ τοῦ «Γενικοῦ Κανονισμοῦ» τοῦ 1921. Τὸ Σχέδιον τοῦτο ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως τῶν 20 Μονῶν. Ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐλληνικὴν κυβέρνησιν, ἥτις διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν συνέστησε κατ' Ἰούλιον 1924 ἐπιτροπὴν πρὸς μελέτην του. Τῆς ἐπιτροπῆς μετέσχον οἱ Ἀθαν. Εὐταξίας, ὡς πρόεδρος, Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος, Ἀλ. Παπαδόπουλος, Δημ. Πετρακᾶκος, Ἰ. Στεφανίδης καὶ Ἰ. Τράκας, τῶν ἐργασιῶν της δὲ μετεῖχον καὶ δύο ἐκπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Ἡ ἐπιτροπὴ, μετὰ τῶν δύο ἁγιορειτῶν, συνέταξε Σχέδιον Ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, κατοχυροῦν τὰ προ-

νόμια τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τὰ κυριαρχικά δικαιώματα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, καὶ Σχέδιον Νόμου κυροῦν καὶ συμπληροῦν τὸν μέλλοντα Καταστατικὸν Χάρτην. Ἀμφότερα τὰ σχέδια, ὑπογραφέντα καὶ ὑπὸ τῶν δύο ἀντιπροσώπων τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεώς της, ὑπεβλήθησαν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἐνεκρίθησαν ὑπ' αὐτοῦ μετὰ τινων τροποποιήσεων διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1861/1925 πατριαρχικοῦ ἐγγράφου, ὅπερ διεβιβάσθη εἰς τὴν Ἱερὰν Κοινότητα ἀποδεχθεῖσαν τὰς τροποποιήσεις. Μετὰ ταῦτα τὰ δύο σχέδια ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν. Διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Δ' Ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν, τῆς ὁποίας ἡ 30μελὴς Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ περιέλαβε τὸ Σχέδιον Ψηφίσματος εἰς τὰ ἄρθρα 106-109 τοῦ ὑπ' αὐτῆς συνταχθέντος καὶ τὴν 22αν Σεπτεμβρίου 1926 δημοσιευθέντος Συντάγματος. Ἡ ἐκ τῶν ἐκλογῶν τῆς 7 Νοεμβρίου 1926 προκύψασα Βουλὴ, ἐπιληφθεῖσα τοῦ ἀναθεωρητικοῦ αὐτῆς ἔργου, ἀπεδέχθη ὡς εἶχον τὰς περὶ Ἁγίου Ὁρους διατάξεις τοῦ Συντάγματος τοῦ 1926 καὶ αὐτουσίας τὰς περιέλαβεν ἐν τοῖς ἄρθροις 109-112 τοῦ νέου «Συντάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας» (1927). Ἐν τῇ μεταξὺ, καταλυθείσης τῆς δικτατορίας τοῦ Θ. Παγκάλου καὶ μὴ ἐπιληφθείσης τῆς Δ' Ἐθνοσυνελεύσεως, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν εἰωθότα, τοῦ νομοθετικοῦ αὐτῆς ἔργου, ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀνάγκης ρυθμίσεως τοῦ ἀγιορειτικοῦ καθεστώτος τὸ κυροῦν τὸν Καταστατικὸν Χάρτην Σχέδιον Νόμου, περιεβλήθη τὸν τύπον Νομοθετικοῦ Διατάγματος καὶ κατέστη τὸ Ν.Δ. τῆς 10/16 Σεπτεμβρίου 1926. Κατὰ ταῦτα, παρὰ τὴν συνταγματικὴν ἐπιταγὴν περὶ ἐνὸς νομοθετικοῦ κειμένου ρυθμίζοντος τὸ ἀγιορειτικὸν καθεστῶς, ὑφίστανται δύο· ὁ Καταστατικὸς Χάρτης καὶ τὸ κυρωτικὸν αὐτοῦ Νομοθετικὸν Διάταγμα, τροποποιοῦν εἰς πολλὰ σημεῖα τὸν Καταστατικὸν Χάρτην καὶ ἐντεῦθεν δημιουργοῦν πλείστας ἀνωμαλίας. Διὰ τοῦ ἀπὸ 10-10-1935 Ψηφίσματος τῆς Ε' Συντακτικῆς Συνελεύσεως κατηργήθη τὸ Σύνταγμα τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐπανεφέρθη ἐν ἰσχύϊ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1911, ὅπερ, ὡς εἰκός, οὐδενὸς περὶ Ἁγίου Ὁρους διελάμβανεν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ Ζ' Συντακτικὴ Πρᾶξις τῆς 28/29 Ὀκτωβρίου 1935, διατηρήσασα ἐν ἰσχύϊ διατάξεις τινὰς τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927, ἐθεώρησεν ὡς μηδέποτε καταργηθείσας καὶ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος. Αἱ διατάξεις αὗται ἐπανελήφθησαν εἰς τὸ Σύνταγμα τοῦ 1952, συγχωνευθεῖσαι εἰς ἓν ἄρθρον, τὸ ὑπ' ἀριθμ. 103, καὶ εἰς τὸ νῦν κρατοῦν Σύνταγμα τοῦ 1968 (ἄρθρ. 122), ἔνθα τὸ πρῶτον διηυκρινίσθη ἡ διὰ τοῦ διοικητοῦ¹ ἄσκησις τῶν ἐξουσιῶν τοῦ κράτους ὡς «ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου» περιοριζομένη.

1. Δεδομένου ὅτι οὐδαμοῦ ἐδημοσιεύθη πῖναξ τῶν διατελεσάντων διοικητῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, παραθέτομεν ἐνταῦθα τοιοῦτον, ἀτελεῖ πῶς λόγῳ τῶν ἐλαχίστων εἰς τὴν διά-

Τούτο εἶναι ἐν γενικωτάτῃ περιλήψει τὸ ἱστορικὸν διάγραμμα τοῦ ἐλ-
ληνικοῦ συνταγματικοῦ πλαισίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ζῇ καὶ κινεῖται εἰς τὸν
σύγχρονον κόσμον ὁ ἐπιβιώσας τοῦ Βυζαντίου βυζαντινὸς μοναχισμὸς τοῦ
Ἀθῶνος.

Ἡ παρούσα βιβλιογραφία, ἀφορῶσα εἰς τὴν καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 1912
καὶ ἐντεῦθεν περίοδον, διαιρεῖται εἰς πέντε τμήματα. Εἰς αὐτὰ προστεθῇ
παράρτημα περιλαμβάνον τά, μετὰ τὴν τυπογραφικὴν στοιχειοθέτησιν τῶν
τμημάτων, ἀνευρεθέντα νέα λήμματα. Εἰς τὸ πρῶτον τμῆμα δημοσιεύονται
εἰδικῶς εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος ἀναφερόμεναι νομικαὶ μελέται, ὑπομνήματα
καὶ Κανονισμοὶ κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν τῶν συγγραφέων ἢ τῶν τίτλων
διὰ τὰ *sine nomine* συντάκτου λήμματα. Ἀκολουθοῦν αἱ νομοθετικαὶ πηγαὶ
(Συντάγματα, Νόμοι, Ν.Δ., Β.Δ., Ἀποφάσεις Ὑπουργῶν καὶ Διοικητῶν τοῦ
Ἀγίου Ὁρους, σχέδια νομοθετικῶν πηγῶν) κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν,
ἵνα πᾶς ἐνδιαφερόμενος ἔχῃ πρὸ αὐτοῦ ἀνάγλυφον τὴν ἐξέλιξιν τῆς εἰδικῆς
περὶ Ἀθῶνος νομοθεσίας. Τὸ τρίτον τμῆμα περιλαμβάνει τὴν νομολογίαν
τῶν διοικητικῶν, πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων (Συμβούλιον τῆς
Ἐπικρατείας, Ἀρειος Πάγος, Ἐφετεία, Πρωτοδικεῖα, κλπ.) μετὰ τῶν προ-
τασσομένων τῶν ἀποφάσεων περιλήψεων, ὡς αὗται ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸν
νομικὸν τύπον. Τὸ τέταρτον τμῆμα ἀναφέρεται εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις. Προ-
τάσσονται αἱ ἐπίσημοι καὶ ἀκολουθοῦν αἱ τῶν νομομαθῶν κατὰ σειρὰν хро-
νολογικὴν μετὰ περιλήψεων. Τέλος, δημοσιεύονται αἱ ἀποφάσεις, ἐγκύ-
κλιοι καὶ γνωστοποιήσεις ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν (Οἴκου-
μενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ Ἀγίου Ὁρους, Ἐκκλησία
Ἑλλάδος, ἀρχαὶ ἐλληνικοῦ κράτους [Ὑπουργεῖα Ἐξωτερικῶν, Ἐσωτερι-
κῶν, Ὁρησκευμάτων]). Πολλὰ τῶν εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο περιλαμβανομένων
κειμένων στεροῦνται νομοθετικῆς ἰσχύος. Παρ' ὅλον τοῦτο, ἡ δημοσίευσίς
τῶν ἐθεωρήθη ἀπαραίτητος ὡς ἐρμηνευτικῶν τοῦ περὶ Ἀγίου Ὁρους ἰσχύον-
τος δικαίου. Ἀκολουθεῖ εὐρετήριον, λεπτομερὲς ὅσον ἔνεστι. Πρὸς ἐξυπη-
ρέτησιν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐσημειώθησαν εἰς τὸ τέλος τῶν λημμάτων καὶ

θεσὶν μας στοιχείων: 1) Μπατεστάτος (;/10-6-1927), 2) Νικόλαος Λέλης (15-6-1927/
26-2-1929), 3) Ζήσης Χατζηβασιλείου (8-1-1930/;), 4) Ἰωάννης Κокотάκης (;), 5) Ἰωάν-
νης Πετρίδης (1-12-1931/2-4-1932), 6) Νικόλαος Δάμτσας (24-5-1932/20-4-1933), 7) Ἀλέ-
ξανδρος Τσορπατζῆς (9-5-1933/24-8-1933), 8) Περικλῆς Νούλης (24-8-1933/15-5-1937), 9)
Κωνσταντῖνος Βαλτής (20-5-1937/26-6-1937), 10) Ἀνδρέας Πανουργιάς (11-7-1937/8-12-
1938), 11) Ἀριστείδης Φωκάς (8-12-1938/6-3-1941), 12) Βασίλειος Κορφωτάκης (9-7-1941/
26-1-1944), 13) Δημήτριος Παπαδημητρίου (17-3-1945/;), 14) Παναγιώτης Παναγιωτᾶκος
(16-9-1948/15-6-1950), 15) Κωνσταντῖνος Παπακυριακοῦ (15-6-1950· δόσας τὸν ὄρκον πα-
ρητήθη καὶ δὲν ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν), 16) Νικόλαος Κουράσης (1950/1952), 17) Κων-
σταντῖνος Κωνσταντόπουλος (1952/1964), 18) Ἐμμανουὴλ Ρούνης (1964/1967), 19) Σταῦ-
ρος Παπαδάτος (14-8-1967 καὶ ἐξῆς).

ἐντὸς ἀγκυλῶν παραπομπῶν εἰς ἕτερα λήμματα, ὡσάκις ταῦτα συσχετίζονται.

Ἀναμφιβόλως ἡ παροῦσα βιβλιογραφία παρουσιάζει ἐλλείψεις καὶ κενά. Τὸ ἄχαρες τῶν βιβλιογραφικῶν προσπαθειῶν ἐπιδεινοῦται ὅταν ὁ βιβλιογράφος εἰς πενιχρὰς μόνον βιβλιοθήκας δύναται νὰ προστρέξῃ, ὡς λ.χ. τὰς ἐν Ἑλλάδι. Ἀναφερόμεν χαρακτηριστικῶς ὅτι ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐνθα ἐγένετο ἡ βασικὴ ἐργασία, δὲν εὑρηται πλήρης σειρὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῶν Ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ προσφάτως, ἔτι, ἐκδοθέντων περιοδικῶν, ὡς τῆς πολυτίμου δι' ἁθωνικὰς ἐνασχολήσεις «Ἀγιορειτικῆς Βιβλιοθήκης», οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ σπαράγματα ἔτι αὐτοῦ τοῦτου τοῦ πρώτου νομικοῦ περιοδικοῦ τῆς μακεδονικῆς πρωτεύουσας, τῆς «Νομικῆς Ἐπιθεωρήσεως», εἰς ἣν, Κύριος οἶδε, τί πιθανῶς θὰ ἐδημοσιεύθῃ περὶ Ἀγίου Ὄρους. Εἰς τὴν πτωχείαν τῶν βιβλιοθηκῶν πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ ἀταξία περὶ τὴν ἔγκαιρον κυκλοφορίαν τῶν περιοδικῶν ἐκδόσεων. Αἱ γραμμαὶ αὗται χαράσσονται κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἔτους 1971, καθ' ὃν χρόνον αἱ ἐν περιλήψει ἀποφάσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1969 δὲν ἐδημοσιεύθησαν εἰσέτι. Μέρους τῶν ἐλλειπόντων ἐκ Θεσσαλονίκης βιβλίων καὶ περιοδικῶν ἀνευρέθη εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῆς ἐν Βελγίῳ Ἱερᾷς Μονῆς τοῦ Chevetogne, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ρώμης. Οἱ συλλέκται τῆς παρούσης βιβλιογραφίας ἐκφράζουν θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὰς ἐριτίμους κυρίας Θεοδώραν Βλαχοπούλου, τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, καὶ Πηνελόπην Στεργιάδου, τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, διὰ τὴν πολύτιμον βοήθειαν ἣν παρέσχον αὐτοῖς, ὡς καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς· τοὺς κ.κ. Διαμαντὴν Δῶδον, τέως πάρεδρον τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐν Θεσσαλονίκῃ, καὶ Κωνσταντῖνον Κεραμέα, ὑφηγητὴν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου, θέσαντας εἰς τὴν διάθεσίν των τὰς προσωπικὰς βιβλιοθήκας των· τοὺς κ.κ. Ἰωάννην Μισαηλίδην, δικαστικὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐν Θεσσαλονίκῃ, Ἰωάννην Παλαμήδην καὶ Κωνσταντῖνον Παπουλίδην, διευθυντὴν τοῦ Π.Κ.Μ.Σ. τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, διὰ τὰς ἐξυπηρετήσεις των. Χάριτες ὀφείλονται ὡσαύτως εἰς τὴν ὑπεύθυνον τοῦ τμήματος ἐκδόσεων τῆς Ἑταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν δ. Μαρίαν Βαφειάδου καὶ τὸν καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων καὶ ἐκ τῶν διευθυντῶν τοῦ περιοδικοῦ «Μακεδονικὰ» κ. Στέφανον Ἰ. Παπαδόπουλον διὰ τὴν στοργὴν μεθ' ἧς περιέβαλον τὴν ἐργασίαν μας.

Ἐὰν ἡ παροῦσα βιβλιογραφία θεωρηθῇ ἄξιαν νὰ περιληφθῇ εἰς τὸ corpus τῶν ὀλιγαριθμῶν ἐλληνικῶν νομικῶν βιβλιογραφικῶν καὶ βοηθήσῃ τοὺς περὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀσχολουμένους, οἱ συντάκται αὐτῆς θὰ αἰσθανθοῦν τὴν μεγάλην ἱκανοποίησιν ὅτι ἡ ταπεινὴ ἐργασία των δὲν ἐγένετο ἐπὶ ματαίῳ.

Α'. ΜΕΛΕΤΑΙ

1. Ἀθανάσιος Παντοκρατορινός, Ἀρχιμ., Ἡ Ἱερὰ Ἐπιστασία τοῦ Ἀγίου Ὁρους. «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 6 (1922) 292-297, 309-311.
2. Ἀθανάσιος Παντοκρατορινός, Ἀρχιμ., Σχέσεις Ἀστυνομίας Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἱερᾶς Ἐπιστάσεως. «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 6 (1922) 431-432.
3. Ἀλιβιζᾶτος, Ἀ. Σ., Ἄς προσέξωμεν τὸ Ἅγιον Ὅρος. Μεταβολαὶ ἀπαραίτητοι καὶ μεταβολαὶ περιτταί. «Τὸ Χαρούμενο Σπίτι» 12 (1962), τχ. 132, σ. 7, 22, τχ. 133, σ. 7, 18.
4. Ἀντικανονικαὶ ἐνέργειαι ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Χιλιανδαρίου. «Ὁρθόδοξια» 8 (1933) 118-121, 9 (1934) 270-271.
5. Ἀντωνόπουλος, Ν. Α., Ἡ συνταγματικὴ προστασία τοῦ ἁγιορειτικοῦ καθεστώτος. Ἀθῆναι 1958.
6. Antonopoulos, N. A., La juridiction civile des autorités athonites. «Revue Hellénique de Droit International» 19 (1963) 236-245.
7. Antonopoulos, N. A., La condition internationale du Mont Athos. «Le Millénaire du Mont Athos, 963-1963. Études et Mélanges» 1 (Chevetogne 1963) 381-405.
8. Ἀξιωτίδης, Π., Τὸ Ἅγιον Ὅρος· ὀργάνωσις καὶ σημασία αὐτοῦ. «Παναθήναια» 25 (1913) 179-183.
9. Βαμβέτσος, Ἀλ., Τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἡ ἐλληνικὴ πολιτικὴ. Ἀθῆναι 1917.
10. Βαμβέτσος, Ἀλ., Εἰσήγησις περὶ Ἀγίου Ὁρους εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. «Ἐστενογραφημένα Πρακτικὰ Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος» 1 (Ἀθῆναι 1948) 255-257.
11. Βησσαρίων Γρηγοριάτης, Ἀρχιμ., Περὶ αὐτονομίας καὶ προνομίων τοῦ Ἀγίου Ὁρους. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 18 (1953) 5-12. [2 ἔγγραφα τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ (Μακεδονίας) Γ. Ἀλεξανδροπούλου τῆς 20-7-1921 πρὸς τὸν Ἀρχιμ. Δαμασκητὸν Παπανδρέου (σ. 10-11) καὶ τὴν Ἱ. Κοινότητα (σ. 12)].

12. Βησσαρίων Γρηγοριάτης, Ἀρχιμ., Τὸ Μετοχιακὸν Ζήτημα τοῦ Ἁγίου Ὁρους. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 19 (1954) 116-119, 163-167, 212-215, 274-279. Ἀνάτυπον: Θεσσαλονίκη 1964.
13. Γαβριὴλ Διονυσιάτης, Ἀρχιμ., Ἀγιορειτικὴ ἱστορία 55 ἐτῶν. «Ἐπετηρὶς Ἀθωνιάδος Σχολῆς», Ἀθῆναι 1966, 59-74.
14. Γαβριὴλ Διονυσιάτης, Ἀρχιμ., Νομικὴ θέσις τῶν ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἀγροτικῶν κτημάτων αὐτοῦ «μετοχίων». «Ὁ Ὅσιος Γρηγόριος» (1968), τχ. 24, 892-896.
15. Γαβριὴλ Σταυρονικητιανός, Ἡ Ἐπιστασία τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους. «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 12 (1928) 331-348, 441-458.
16. Γαβριὴλ Σταυρονικητιανός, Ἡ Ἐπιστασία τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους-Ἀθῶ καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1783-1928 χρηματίσαντες Ἐπιστάται. Θεσσαλονίκη 1928.
17. Γενικοὶ Κανονισμοὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους-Ἀθῶ. Κωνσταντινούπολις 1912. [Σ. 40: Ἐξεδόθη κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1913. Ἐπιστατοῦντος τοῦ Ἐπιτρόπου Κωνσταντινουπόλεως Κυριάκου Ζαχαριάδου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ].
18. Γιούπης, Ἰ., Δικαστικὴ δικαιοδοσία μοναστηριακῶν ἀρχῶν Ἁγίου Ὁρους. «Τιμητικὸς Τόμος ὑπὲρ Ἀντωνίου Ζηλήμονος», Ἀθῆναι 1939, 33-48.
19. Γιούπης, Ἰ., Ἡ ἀπονομὴ δικαιοσύνης ἐν Ἀγίῳ Ὁρει. ΑΕΚΔ 4 (1949) 3-27.
20. Δασκαλάκης, Γ. Δ., Ἡ συνταγματικότης τῆς ἀπαγορεύσεως εἰσόδου γυναικῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος. «Νέα Ἑστία» 75 (1964) 98-110.
21. Δεντάκης, Β. Λ., Ἡ διοργάνωσις τῆς μοναχικῆς πολιτείας τοῦ Ἁγίου Ὁρους. «Ἑλληνικὴ Δημιουργία» 13 (1954) 521-534.
22. Ἐκκλησιαστικὴ τάξις ἐν Ἀγίῳ Ὁρει. ΑΠΞ 1952, τχ. 28-29, 428-437.
23. Ἐλευθεριάδης, Ν. Π., Μοναστηριακαὶ γαῖαι. Γαῖαι καὶ δάση Ἱερῶν Μονῶν Ἁγίου Ὁρους. Μελέτημα ἐκ τε τοῦ ἱεροῦ μουσουλμανικοῦ δικαίου, τῆς τουρκικῆς ἱστορίας καὶ νομοθεσίας καὶ τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ δικαίου. Ἀθῆναι 1939.
24. Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς ΙΣΜΜ τοῦ Βατοπεδίου. Θεσσαλονίκη 1915.
25. Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς ΙΣΜΜ τοῦ Βατοπαιδίου 1927. Καβάλλα 1927.
26. Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τοῦ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει-Ἀθῶ ἱεροῦ κοινοβίου τοῦ Ὁσίου Γρηγορίου. Θεσσαλονίκη [1927].

27. Ἑσωτερικός Κανονισμός τῆς ΙΣΜΜ «τῶν Ἰβήρων». Θεσσαλονίκη 1915.
28. Ἑσωτερικός Κανονισμός τῆς ΙΚΜ τοῦ Κωνσταντινίου. Ἀθήναι 1929.
29. Ἑσωτερικός Κανονισμός τῆς ΙΜ Μεγίστης Λαύρας. Καρυαί 1933.
30. Ζήσης, Α. Α., Ὁ Καταστατικός Χάρτης τοῦ Ἀγίου Ὁρους. ΜΕΕ 2 (1927) 337-339.
31. Ζωγράφος, Δ. Α., Γεωργικοί νόμοι τοῦ Ἀγίου Ὁρους. ΜΕΕ 2 (1927) 340-341.
32. Ἡ ἄγκυρα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἰδρυσις καὶ Καταστατικὸν Ἱεροῦ Συνδέσμου Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν. Ἀθήναι 1926, 16-4-1926 (π. ἡμ.). Ἀρθρα 22.
33. Ἡλιάκης, Ἰ. Γ., Οἱ ἀγιορειτικοὶ θεσμοί. Ἀθήναι 1938.
34. Θηβαῖος, Χ., Εἰσήγησις περὶ Ἀγίου Ὁρους εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος. «Ἐστενογραφημένα Πρακτικά Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος» 1 (Ἀθήναι 1948) 253-255.
35. Ἰεζεκιήλ ὁ ἀπὸ Βελανιδίας, (Μητροπολίτης, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων), Τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Β', Βόλος 1948, 540-543.
36. Ἰεζεκιήλ ὁ ἀπὸ Βελανιδίας, Τὰ ἐν Ἑλλάδι μετόχια τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἐνθ. ἀν., 786-788.
37. Ἰεζεκιήλ ὁ ἀπὸ Βελανιδίας, Ἡ διοίκησις τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἐνθ. ἀν., τ. Γ', Βόλος 1950, 204-206. [Πρώτη δημοσίευσις: «Νέα Σιών» 7 (1910) 76-85].
38. Ἰεζεκιήλ ὁ ἀπὸ Βελανιδίας, Ὁ ἔλεγχος τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους ὑπὸ τοῦ κράτους, ἐνθ. ἀν., τ. Δ', Βόλος 1951, 24-25.
39. Ἰωακείμ Ἰβηρίτης, Ἀγιορειτικὴ Πολιτεία. «Ὁ Ἀθως» ἔτος Α', τχ. 5 καὶ 6. Ἀνάτυπον: Θεσσαλονίκη 1921.
40. Κανονισμοὶ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος [ἄρθρα 104], Ἱερᾶς Δισενιανυσίου Συνάξεως [ἄρθρα 20] καὶ Διπλῆς τριαυτῆς [ἄρθρα 15], ἐκδιδόμενοι εἰς τύπον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἀγίου Ὁρους-Ἀθω. Ἄγιον Ὅρος 1933.
41. Καραβοκυρός, Μιλτ., Τοῦ Ἀγίου Ὁρους τὰ δίκαια καὶ προνόμια. Ἀνασκευὴ τοῦ ὑπομνήματος Ρώσων τινῶν κελλιωτῶν μοναχῶν κατὰ τοῦ προνομιακοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Κωνσταντινίου-πολὺς 1913.

42. Κοζύρης, Θ. Ν., Σύλλεξις αποφάσεων τινων ἐπὶ τοῦ Δικαίου τῶν Μοναχῶν. ΑΕΚΔ 19 (1964) 97-104.
43. Κότσιανος, Στ. Α., Τὸ «ἄβατον τοῦ Ἁγίου Ὁρους» ἀπὸ ποινικῆς ἀπόψεως. «Ἀρμενόπουλος» 8 (1954) 724-732.
44. Κουρίλας Λαυριώτης, Εὐλόγιος, Νέοι καθεστωτικοὶ ἀγῶνες ἐν Ἁγίῳ Ὁρει. Τὸ ζήτημα τῆς Διπλῆς Συνάξεως. Ρῆξις τῆς Ἱερᾶς Κοινοτήτος πρὸς τὸν Διοικητὴν. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 15 (1950) 73-82, 157-161. [Βλ. ἀρ. 45, 115, 218].
45. Κουρίλας Λαυριώτης, Εὐλόγιος, Ἐπισημείωσις διὰ τὴν Διπλὴν Σύναξιν. [Συνέχεια τοῦ προηγουμένου ἄρθρου]. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 15 (1950) 221-223.
46. Κουρίλας Λαυριώτης, Εὐλόγιος, Ἡ συνταγματικὴ κατοχύρωσις τοῦ θεσμοῦ τῆς «Διπλῆς Συνάξεως». Ὁ κ. Βενιζέλος ἐν Ἀθῶ. Σπουδαία γνωμοδότησις. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 16 (1951) 79-94.
47. Κουρίλας Λαυριώτης, Εὐλόγιος, Ὁ θρίαμβος τοῦ ὑπὲρ τῆς «Διπλῆς Συνάξεως» ἀγῶνος. Πρᾶξις ἀξιομνημόνευτος τῆς Α' ἐφετεινῆς Δισεβιασίου Συνάξεως. «Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη» 17 (1952) 286-303.
48. Κτενᾶς, Χριστόφ., Ἀρχιμ., Ἀναίρεσις τῶν, ἐν τῷ ἀπὸ 12 Μαΐου τρέχοντος ἔτους εἰς τὴν Πρεσβευτικὴν Συνδιάσκεψιν τοῦ Λονδίνου ὑποβληθέντι ὑπομνήματι τῶν Ρώσων Κελλιωτῶν, ἀναφερομένων ἀντικανονικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν τοῦ ὅλου ἡμῶν καθεστώτος προτάσεων, ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς ΙΚ τοῦ Α.Ο., γαλλιστὶ μὲν τῇ αὐτῇ Πρεσβευτικῇ Συνδιασκέψει, τοῖς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῖς τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ τοῖς ἐν Θεσσαλονίκῃ κ.κ. Προξένοις τῶν αὐτῶν Μ. Δυνάμεων, ἐλληνιστὶ δὲ τῇ Α. Ἐξοχότητι τῷ Προέδρῳ τῆς Ἡμετέρας Σεβαστῆς Κυβερνήσεως κ.κ. Ἐλευθερίῳ Βενιζέλῳ καὶ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργῷ. Θεσσαλονίκη 1913. [Βλ. καὶ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 3 (1919) 893-894].
49. Κτενᾶς, Χριστόφ., Ἀρχιμ., Ὑπόμνημα τῆς ΙΚ τοῦ Α.Ο. ὑποβληθὲν τῷ Οἰκουμένικῳ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Γερμανῷ τῷ Ε' καὶ τῇ περὶ αὐτὸν Ἁγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ κελεύσει τῆς ΙΚ. Κωνσταντινούπολις 1914. [Κατὰ τὸν Κτενᾶν (Ἄπαντα τὰ ἐν Α.Ο. Ἱ. Καθιδρύματα, σ. 39) τὸ ὑπόμνημα τοῦτο δὲν ἀπεστάλη ἐν τέλει εἰς τὸν Πατριάρχην].
50. Κτενᾶς, Χριστόφ., Ἀρχιμ., Νεώτεροι πηγαὶ πρὸς καθορισμὸν τῶν θεσμῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 2 (1918) 362-366, 489-492, 557-561, 3 (1919) 670-685, 793-808, 889-895, 4 (1920) 264-267, 378-380, 447-454, 488-490, 563-569, 615-626, 695-710, 775-779.

51. Κώνστας, Γ., Ἁγιον Ὄρος. «Λεξικὸν Νομικῆς» 1 (Ἀθῆναι 1959) 17-18.
52. Μαυρουδῆς, Εὐστρ., Ἁγιον Ὄρος. Ἀκρόπολις καὶ κιβωτὸς τῆς Ὁρθοδοξίας. Τὸ νομικὸν αὐτοῦ καθεστὼς. «Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης», 15 (1968), Προσφορά εἰς Παναγιώτην Β. Δερτιλῆν, 125-137.
53. Μεταξάκης Μελέτιος, μητροπ. Κιτίου, Αἱ τάξεις τῶν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Ἰδρυμάτων. «Ἐκκλησιαστικὸς Κῆρυξ» 1913, τχ. 15 Δεκεμβρίου.
54. Μισθωτήριο τῶν ἐν Χαλκιδικῇ ἀγιορειτικῶν μετοχιῶν ὑπ' ἀριθμ. 81016/8-4-1924 τοῦ συμβολαιογράφου Ἱ. Γ. Οἰκονομοπούλου. Ἀθῆναι 1924. [Βλ. καὶ Βησσαρίωνος, Τὸ μετοχιακὸν ζήτημα, σ. 7-9].
55. Μοσχόπουλος, Ν., Ἁγιον Ὄρος. Ὁργανισμός, διοικήσεις, δίκαιον. ΜΕΕ 2 (1927) 332-337.
56. Ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ ἀδικίαι κατὰ τῶν κελλιωτῶν. Ἀθῆναι 1931.
57. Παναγιωτᾶκος, Π. Ἱ., Ἡ ὀργάνωσις τοῦ μοναχικοῦ πολιτεύματος ἐν Ἀγίῳ Ὁρει-Ἀθῶ. Ἑρμηνεία τοῦ ἰσχύοντος δικαίου κατὰ τὸ Σύνταγμα, τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἁγίου Ὄρους τῆς 10-5-1924 καὶ τὸ Νομοθετικὸν Διάταγμα τῆς 10/16 Σεπτεμβρίου 1926. ΑΕΚΔ 4 (1949) 79-192. Ἀνάτυπον: Ἀθῆναι 1949.
58. Παναγιωτᾶκος, Π. Ἱ., Ἁγιον Ὄρος. Διοικητικὴ Νομολογία. ΑΕΚΔ 4 (1949) 233-242. [Τρεῖς ἀποφάσεις τοῦ Γεν. Διοικητοῦ Π. Ἱ. Παναγιωτάκου, ἔτους 1949. Βλ. ἀρ. 116, 117, 118].
59. Παναγιωτᾶκος, Π. Ἱ., Ἀθῶς. Ὁργάνωσις τῆς μοναχικῆς πολιτείας. Ὁργάνωσις τοῦ μοναχικοῦ βίου. «Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαιδεΐα» 1 (1962) 889-926.
60. Παπαδᾶτος, Στ. Ἱ., Αἱ νομικαὶ βάσεις τῆς ἀγιορειτικῆς πολιτείας. «Ἡπειρωτικὴ Ἑστία» 8 (1959) 652-660, 795-803, 882-889, 967-977. Ἀνάτυπον: Ἰωάννινα 1959.
61. Παπαδᾶτος, Στ. Ἱ., Αἱ σλαυικαὶ διεισδύσεις ἐν Ἀγίῳ Ὁρει καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν πολιτικαὶ καὶ νομικαὶ συνέπειαι. «Ἡπειρωτικὴ Ἑστία» 9 (1960) 22-33, 123-131, 186-191, 292-300, 382-388, 485-492, 582-588, 717-725, 802-810, 917-924, 10 (1961) 16-21, 115-124, 210-217, 322-330, 403-409, 499-506, 623-637, 789-796, 883-887. Ἀνάτυπον: Ἰωάννινα 1961.
62. Παπαδᾶτος, Στ. Ἱ., Ἡ ἰθαγένεια τοῦ ἀλλογενοῦς ἀγιορείτου μοναχοῦ. Ἐπιθ. Δ.Δ.Δ.Δ. 5 (1961) 273-286.

63. Παπαδάτος, Στ. Ί., Νομοθέτησις «κατὰ παραπομπήν» ἐν τῷ ἁγιορειτικῷ δικαίῳ. ΑΕΚΔ 17 (1962) 28-38, 115-125. Ἀνάτυπον: Ἀθῆναι 1962.
64. Παπαδάτος, Στ. Ί., Ἡ πολιτειακὴ θέσις τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀθῆναι 1965.
65. Παπαδάτος, Στ. Ί., Παρατηρήσεις ἐπὶ ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ τοῦ αὐτοδιοικητοῦ καὶ ἀναπαλλοτριώτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἐπιθ. Δ.Δ.Δ.Δ. 12 (1968) 151-155. [Σ.τ. Ἐ. 869/1967. Βλ. ἀρ. 151].
66. Παπαδάτος, Στ. Ί., Τὸ πρόβλημα τοῦ ἀβάτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Θεσσαλονίκη 1969.
67. Παπαθέος, Β. Γ., Κληρονομία μὴ ἐγκαταβιούντων ἐν τῇ Μονῇ ἱερομονάχων. ΝοΒ 6 (1958) 794-796.
68. Papastathis, Ch. K., The Nationality of the Mount Athos Monks of non Greek origin. «Balkan Studies» 8 (1967) 75-86.
69. Papastathis, Ch. K., The Statute of the Athonic Russian Cells' Brotherhood according to the constitutional laws of Mount Athos. «Actes du Premier Congrès International des Études Balkaniques et Sud-Est Européennes» 4 (Histoire XVIII-XIX ss.), Sofia 1969, 523-538. Περίληψις ἐν: «Résumés des Communications du Ier Congrès International des Études Balkaniques et Sud-Est Européennes», vol. «Histoire XXe s.», Sofia 1966, 141-142.
70. Πετρακάκος, Δ. Α., Νεαὶ πηγαὶ τῶν θεσμῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους. «Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος» 9 (1912) 198-211, 10 (1912) 193-209, 405-419, 11 (1913) 35-50, 129-147, 254-275, 385-400, 503-522, 12 (1913) 247-261, 434-449, 13 (1914) 150-165, 376-381. Ἀνάτυπον: Ἀλεξάνδρεια 1915.
71. Πετρακάκος, Δ. Α., Τὸ Μοναχικὸν Πολίτευμα τοῦ Ἁγίου Ὁρους-Ἀθῶ. Ἀθῆναι 1925.
72. Πετρακάκος, Δ. Α., Ἄθως ἢ Ἁγιον Ὄρος. Γ' Καθεστὼς Ἱερὸν. «Ἐγκυκλοπαιδεία Ἐλευθερουδάκη» 1 (1927) 433-434.
73. Προσοχὴ εἰς τὸ Ἁγιον Ὄρος. Ἀνάγκη νομοθετικοῦ διακανονισμοῦ τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ. Ἀθῆναι 1926. [Σ. 1-48, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις περὶ κυρώσεως Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Σ. 48-50, Σχέδιον ψηφίσματος περὶ τῶν προνομίων καὶ τῆς διοικήσεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Σ. 51-62, Σχέδιον Ν.Δ. Σ. 63-98, Καταστατικὸς Χάρτης Ἁγίου Ὁρους μετ' Ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς συντάξεως τούτου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἀθ. Εὐταξίου καὶ μελῶν Δ. Πετρακάκου, Ἀ. Ἀλιβιζάτου, Ί. Στεφανίδου, Ἀ. Παπαδοπού-

λου, Ἱ. Τράκα καὶ Γέροντος Εὐλόγιου Ἀγιοπαυλίτου, ἀντιπροσώπου τοῦ Ἀγίου Ὄρους. Σ. 106-107, Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρὸς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἀγίου Ὄρους πανοσιολογιώτατον Ἰγνάτιον Βατοπαιδινόν, ἐν Ἀθήναις τῇ 29ῃ Μαρτίου 1924, Ὁ Πρόεδρος: Ἀλ. Παπαναστασίου, Ὁ ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργός: Ἀ. Μπακάμπασης. Σ. 107-109, Τὸ Β. Δ. (βλ. ἀρ. 87) περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας ὅπως ὑπογράψῃ δύο συμβάσεις μετὰ τῆς Ι. Κοινότητος καὶ τῆς Μονῆς Βατοπεδίου περὶ παραχωρήσεως καὶ ἐκμισθώσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου διαφόρων ἀγροκτημάτων].

74. Συνεργασία Πατριαρχείου, Πολιτείας καὶ Ἀγίου Ὄρους διὰ τὴν ἐν γένει ἀνασυγκρότησιν τοῦ τελευταίου. Αἱ ληφθεῖσαι ἀποφάσεις. ΑΠΕ 1951, τχ. 14-15, 196-217.
75. Τὸ Κουρελόχαρτο. Ὑπόμνημα τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὄρους-Ἀθῶ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν Γεωργίας ὑπὸ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἰγνατίου Βατοπεδινοῦ. Ἀθῆναι 1928. [Ἀφορᾷ εἰς τὰς συμβάσεις τοῦ 1924 μετὰ τὴν Ἑλληνικὴν κυβερνήσεως καὶ Ι.Κ. Βλ. ἀρ. 73, 86].
76. Τὸ Μετοχιακὸν Ἀγιορειτικὸν Ζήτημα. Ἀθῆναι 1937.
77. Τσαμακίδης, Ἱ., Περὶ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἐνοικιοστασίου. «Θέμις» 59 (1948) 898-899.
78. Τσάτσος, Θ.-Βολονάκης, Μ., Ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἐν Ἀγίῳ Ὄρει. ΑΕΚΔ 4 (1949) 210-221.
79. Ὑπόμνημα Ἱερᾶς Κοινότητος ἐρμηνευτικὸν τῶν ἄρθρων 161-166 τοῦ νέου Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἀγίου Ὄρους. [Ὑπογραφαί: Οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὄρους, Ἀρχιμ. Ἀθανάσιος Παντοκράτορινός, Γέρων Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης]. Ἐν Ἀθήναις, Ὀκτώβριος 1924.
80. Ὑπόμνημα ὑποβληθὲν τῇ Ἱερᾷ Κοινότητι Ἀγίου Ὄρους-Ἀθῶ καὶ ἐπίσημοι τίτλοι καὶ ἔγγραφα κατεχόμενα ὑπὸ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὄρει ΙΣΜ τοῦ Ξενοφώντος περὶ τῆς ὀριακῆς διαφορᾶς μετὰ αὐτῆς καὶ τῆς ΙΜ Δοχειαρίου. Ἀθῆναι 1930.
81. Ὑπόμνημα Ἱερᾶς Κοινότητος Ἀγίου Ὄρους-Ἀθῶ διὰ τὰ ἀπαλλοτριούμενα κτήματα ἐν Χαλκιδικῇ. Ἀθῆναι 1966.
82. Χριστοφιλόπουλος, Ἀ. Π., Τὸ ἑλληνικὸν ὁρθόδοξον ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον κατὰ τὰ ἔτη 1954 καὶ 1955 [καὶ ἐπ.]. «Θεολογία», 28 (1957) 134. [παρ. 68: Τὸ Ἀγιον Ὄρος].

Β'. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑΙ ΠΗΓΑΙ

1912

83. Ὅργανικὴ Διάταξις τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ὡς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν Μακεδονίᾳ, ὑπ' ἀρ. 587/26-11-1912.

Ὅργανικαὶ Διατάξεις, Ἐγκύκλιοι καὶ Ὁδηγίαι τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ὡς Ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καταληφθεῖσας μακεδονικαῖς χώραις [Κ. Δ. Ρακτιβάν]. Θεσσαλονίκη 1913, σ. 35.

[Διοικητικὴ ὑπαγωγή τοῦ τέως τουρκικοῦ κατὰ Ἀγίου Ὅρους εἰς Νομὸν Θεσσαλονίκης].

1913

84. Ὅργανικὴ Διάταξις τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, ὡς Ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν Μακεδονίᾳ, ὑπ' ἀρ. 1709/28-1-1913.

Ὅργανικαὶ Διατάξεις, Ἐγκύκλιοι καὶ Ὁδηγίαι τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ ὡς Ἀντιπροσώπου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐν ταῖς ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καταληφθεῖσας μακεδονικαῖς χώραις [Κ. Δ. Ρακτιβάν]. Θεσσαλονίκη 1913, σ. 81-82.

[Ὑπαγωγὴ Ἀγίου Ὅρους εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἱερισσοῦ].

1923

85. Ν. Δ. 29-9/30-10-1923 «Περὶ Προστασίας τῶν ἐν Ἑλλάδι μειονοτήτων» [Συνθήκη τῶν Σεβρῶν τῆς 28-7/10-8-1920].

Ἐ.τ.Κ. Α' 311/30-10-1923.

[Ἄρθρ. 13: Ἡ Ἑλλὰς ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγνωρίσῃ καὶ διατηρήσῃ τὰ ἐκ παραδόσεως δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας, ὧν ἀπολαύουσιν αἱ μὴ Ἑλληνικαὶ Μοναστηριακαὶ Κοινότητες τοῦ Ἀγίου Ὅρους, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 62 τῆς Βερολινείου Συνθήκης τῆς 13ης Ἰουλίου 1878].

1924

86. Συμβάσεις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ: α) τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὅρους, δι' ἣς αὕτη χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν 200.000 στρέμματα καλλιεργησίμου γῆς διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀγροτῶν προσφύγων ἐν Χαλκιδικῇ, β) τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βατοπεδίου περὶ τῆς λίμνης Μπουροῦ (Πόρτο Λάγο).

Ἐκκλησία 1 (1923-1924) 414, 430-431.

[Βλ. ἀρ. 73, 120, 182, 183].

87. Ν.Δ. 8/10-4-1924 «Περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ὑπουργοῦ Γεωργίας διὰ τὴν ὑπογραφὴν συμβάσεως μετὰ τῆς Κοινότητος Ἀγίου Ὅρους καὶ Μονῆς Βατοπεδίου».

Έ.τ.Κ. Α' 82/10-4-1924, σ. 499.

Βησσαρίωνος Γρηγοριάτου, Τό Μετοχιακόν Ζήτημα, σ. 7.

[Βλ. άρ. 86, 120, 182, 183].

1926

88. Σύνταγμα τής Έλληνικῆς Δημοκρατίας. Άρθρα 106-109.

ΚΘ 1821-1831, 1 (Άθῆναι 1932) 412.

Ήλ. Κυριακοπούλου, Τά Συντάγματα τής Ελλάδος. Άθῆναι 1960, σ. 356-357.

[Βλ. άρ. 91].

89. Ν.Δ. 2/3-9-1926 «Περί διακανονισμού άποζημιώσεως διά τά άπαλλοτριωθέντα άγροκτήματα Μονών Αγίου Όρους».

Έ.τ.Κ. Α' 292/3-9-1926.

[Βλ. ΜΕΕ, 1, «Άθως», σ. 341].

90. Ν. Δ. 10/16-9-1926 «Περί κυρώσεως του άπό 10-5-1924 Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους».

Έ.τ.Κ. Α' 309.

ΚΘ 13 (1925-1926) 903-923.

Λεξικόν Νομικής, Διοικήσεως και Άστυνομίας, τ. Α', Άθῆναι (1930-1931), 79-84.

[Βλ. και «Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους προσηρημένος εις τό κυρωτικόν αυτό Ν.Δ. τής 10-9-1926», ΚΘ 13 (1925-1926) 907-923.

Ώσαύτως, ό Κ.Χ.Α.Ο. έδημοσιεύθη εις:

α) Δ. Πετρακάκου, Τό Μοναχικόν Πολίτευμα, 164-165.

β) Ό Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους. «Όρθοδοξία» 2 (1927-1928) 176-179 (καταχωροῦνται τά σχετικά πρός τήν πνευματικήν δικαιοδοσίαν του Οίκου-μενικου Πατριαρχείου επί του Αγίου Όρους άρθρα του Κ.Χ.Α.Ο. και του Ν.Δ. 10/16-9-1926).

γ) Ό Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους-Άθω. (Αῤξ. άρ. έκδ. 2). Τό πρώτον εκδιδόμενος παρά τής Ίερᾶς Κοινότητος του Αγίου Όρους-Άθω. Άγιον Όρος 1931, σ. 108.

δ) Λεξικόν Νομικής, Διοικήσεως και Άστυνομίας, τ. Α', Άθῆναι (1930-1931), 84-101.

ε) Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους-Άθω εκδιδόμενος τό δεύτερον παρά τής Ίερᾶς Κοινότητος του Αγίου Όρους-Άθω. Άθῆναι 1958, σ. 108.

στ) Τό τελευταίον Τυπικόν. Καταστατικός Χάρτης του Αγίου Όρους-Άθω. «Άθωνική Πολιτεία», Θεσσαλονίκη 1963, 110-149].

1927

91. Σύνταγμα τής Έλληνικῆς Δημοκρατίας τής 3ης Ίουνίου 1927. Άρθρα 109-112.

ΚΘ 1821-1931, 1 (Άθῆναι 1932) 477-478.

Ήλ. Κυριακοπούλου, Τά Συντάγματα τής Ελλάδος. Άθῆναι 1960, σ. 395-396.

[Βλ. άρ. 101].

1930

92. Νόμος 4716/13.18-5-1930 «Περὶ κυρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ. περὶ διακανονισμοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἀγροκτῆματα τοῦ Ἁγίου Ὁρους».
 Ἑ.τ.Κ. Α' 172/18-5-1930.
 ΚΘ 1821-1931, 11 (Ἀθῆναι 1934) 604.
 ΚΘ 1930, 382.
 [Βλ. καὶ Πρ. Δ. 5/23-7-1932 «Περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν διατάξεων τοῦ Ἀγροτικοῦ Νόμου ὑπ' ἀριθμ. 5496, ἄρθρ. 73 κέ.].

1932

93. Νόμος 5377/6.8-4-1932 «Περὶ ἐκτιμήσεως καὶ πληρωμῆς τῆς ἀξίας τῶν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους».
 Ἑ.τ.Κ. Α' 108/8-4-1932.
 ΚΘ 1932, 235-237.

1933

94. Ν.Δ. 4/10-4-1933 «Περὶ τοῦ τύπου ὁμολογιῶν καὶ τοῦ τρόπου πληρωμῆς τῶν τόκων αὐτῶν τοῦ δυνάμει τοῦ Ν. 5377 ἐκδοθέντος δανείου 6 % 1931 ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὸν Ἀγιορειτικὸν Δάνειον».
 Ἑ.τ.Κ. Α' 91/10-4-1933.
 Βησοαρίωνος Γρηγοριάτου, Τὸ Μετοχιακὸν Ζήτημα, σ. 18-20.
95. Ν.Δ. 20/22-7-1933 «Περὶ κυρώσεως ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑθνικῆς Οἰκονομίας τῆς καθοριζούσης τὴν ἀξίαν τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς καὶ περὶ διαφόρων δασμολογικῶν διευκολύνσεων ἐπὶ ἐκκρεμοτήτων, κλπ.».
 Ἑ.τ.Κ. Α' 206/22-7-1933.
 ΚΘ 1933, 96-102.
 [Τὸ ἄρθρ. 15 τροποποιεῖ τὸ ἄρθρ. 2, παρ. 1 τοῦ Ν.Δ. τῆς 10/16-9-1926. Βλ. καὶ Ν. 5852/12.13-10-1933 «Περὶ κυρώσεως τοῦ ἀπὸ 20 Ἰουλίου 1933. Ν.Δ. «περὶ κυρώσεως τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἑθνικῆς Οἰκονομίας τῆς καθοριζούσης τὴν ἀξίαν τῆς μεταλλικῆς δραχμῆς κλπ.», ἄρθρ. 9, δι' οὗ καταργεῖται τὸ ἄρθρ. 15 τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ. (Ἑ.τ.Κ. Α' 307/13-10-1933. ΚΘ 1933, 212)].
96. Ν.Δ. 6/14-11-1933 «Περὶ ἐκτελέσεως τοῦ Ν. 5377/1932».
 Ἑ.τ.Κ. Α' 349/14-11-1933.
 Βησοαρίωνος Γρηγοριάτου, Τὸ Μετοχιακὸν Ζήτημα, σ. 20-21.

1934

97. Νόμος 6010/29.31-1-1934 «Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

'Ε.τ.Κ. Α' 41/31-1-1934.

ΚΘ 1934, 84-85.

'Α. Σαμπάνη-Σ. Τσαούση, 'Αστυνομικοί Κώδικες, 5 ('Αθήναι 1934) 2523-2524.
[Περί διορισμού και προσόντων Διοικητού Α.Ο.].

98. Ν.Δ. 11/16-5-1934 «Περί απαλλαγής των δυνάμει του Ν. 5377 εξευρισκομένων τόκων των απαλλοτριωθέντων αγιορειτικών μετοχιών, του διά του Ν. 5456 και της εκτελεστικής τούτου υπ' αριθ. 102247/1932 αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών επιβληθέντος περιορισμού του τόκου κατά 25 %».

'Ε.τ.Κ. Α' 162/16-5-1934.

ΚΘ 1934, 610-611.

Βησσαρίωνος Γρηγοριάτου, Τὸ Μετοχιακὸν Ζήτημα, σ. 21-22.

99. Νόμος 6242/13.14-8-1934 «Περί ἐγκρίσεως προκαταβολῆς πρὸς τὴν Α.Ε. «Τέκτων» καὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν δημοσίου χρέους».

'Ε.τ.Κ. Α' 265/14-8-1934.

ΚΘ 1934, 610-611.

[Προσθήκη εἰς ἄρθρ. 4 τοῦ Ν. 5377/1932 διὰ τοῦ ἄρθρ. 7 παρόντος Ν.].

1935

100. Α.Ν. τῆς 14/14-10-1935 «Περί ἐφαρμογῆς ἐν 'Αγίῳ Ὄρει τῆς περὶ οἰνοπνεύματος νομοθεσίας».

ΚΘ 1935, 660-661.

101. Ζ' Συντακτικὴ Πρᾶξις τῆς 28-29 Ὀκτωβρίου 1935 «Περί διατηρήσεως ἐν ἰσχύι διατάξεων τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927».

'Ε.τ.Κ. 497/29-10-1935.

ΚΘ 1935, 707.

[Καταργηθέντος τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας (3-6-1927) καὶ ἐπαναφερθέντος ἐν ἰσχύι τοῦ Συντάγματος τοῦ 1911 (διὰ τοῦ ἀπὸ 10-10-1935 Ψηφίσματος τῆς Ε' Συντακτικῆς Συνελεύσεως), διατηροῦνται ἐν ἰσχύι τὰ ἄρθρ. 109-112 (Διοικήσις τοῦ Α.Ο.) θεωρούμενα ὡς μηδέποτε καταργηθέντα].

1937

102. Α.Ν. 758/6-6. 2-7-1937 «Περί τροποποιήσεως τοῦ Ν. 6010 τῆς 29-1-1934 περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρ. 3 καὶ 5 τοῦ ἀπὸ 10 Σεπτεμβρίου 1926 Ν.Δ. περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ 'Αγίου Ὄρους».

'Ε.τ.Κ. Α' 254/2-7-1937.

ΚΘ 1937, 537.

[Βλ. ἄρ. 97].

1941

103. Ν.Δ. 288/12. 17-7-1941 «Περί συστάσεως θέσεως διευθυντοῦ παρὰ τῇ

διοικήσει τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ διαβαθμίσεως τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

Ἐ.τ.Κ. Α' 239/17-7-1941.

ΚΘ 1941, 312.

1942

104. Φέλντ Κομμαντατοῦρ Θεσσαλονίκης. Κοινοποιήσις διαταγῆς τῆς Φέλντ Κομμαντατοῦρ Θεσσαλονίκης ὑπ' ἀριθμ. 59/1-8-1942 «Περὶ ἀπαγορεύσεως ἐπισκεπτῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἄνευ ἀδείας τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος».

Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 10 (1945) 18-19.

105. Ν.Δ. 1262/7-3. 25-4-1942 «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ν. 6010/1934».

Ἐ.τ.Κ. 100/25-4-1942.

Κ. Σιφναίου, Πανδέκται Νέων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, 12 (1942) 439-440.

1944

106. Νόμος 1804/5. 19-9-1944 «Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἄρθρ. 7 τοῦ Ν. 6242 καὶ ἐπὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δασῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

Ἐ.τ.Κ. Α' 203/19-9-1944.

ΚΘ 1944, 184.

1945

107. Α.Ν. 491/30.31-7-1945 «Περὶ παροχῆς ἐνισχύσεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου εἰς Ἀγιορειτικὰς Μονάς».

Ἐ.τ.Κ. Α' 199/31-7-1945.

ΚΝ 1945, 310.

Ἀθ. Παναγιώτου, Τὸ Ἀξιον Ἑστίν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, σ. 150, (ἄρθρ. 2).

1946

108. Σχέδιον Κανονιστικῆς Διατάξεως ἀγροτικῆς καὶ δασικῆς ἀσφαλείας τοῦ Ἁγίου Ὁρους-Ἀθω ἀπὸ 11-5-1946.

Ἰεζεκιήλ, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Δ', Βόλος 1951, σ. 71-72.

1947

109. Α.Ν. 324/19-4-1947 «Περὶ ἀναπροσαρμογῆς ἐνίων περιοδικῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου».

Ἐ.τ.Κ. 82/19-4-1947.

Ἀθ. Παναγιώτου, Τὸ Ἀξιον Ἑστίν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, σ. 151 (μετὰ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τοῦ Βουλευτοῦ Τρικάλων Ἀλ. Βαμβέτσου).

[Βλ. Σχέδιον ἀπὸ 25-9-1946 μετ' Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν Δημ. Χέλμη (5-8-1946) καὶ Ἐκθέσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ (23-9-1946) εἰς: Ἰεζεκιήλ, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Δ', Βόλος 1951, σ. 38-42].

110. Ἀπόφασις Μονίμου Ὑφυπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 35668/21. 28-8-1947 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως περὶ προστασίας, συντηρήσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν κειμηλίων, βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων τοῦ Ἀγίου Ὁρους-Ἀθῶν».

Ἑ.τ.Κ. Β' 123/28-8-1947.

[Κατὰ τὸ ἀρθρ. 42 τοῦ Ν.Δ. 10/16-9-1926. Βλ. ΑΠΞ 1955, τχ. 52, σ. 95].

111. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 35669/21. 28-8-1947 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως περὶ ρυθμίσεως σχέσεων μεταξὺ κυριάρχων Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων Κελλίων».

Ἑ.τ.Κ. Β' 123/28-8-1947.

1948

112. Σχέδιον Συντάγματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς. Ἀρθρα 137-140.

Ἠλ. Κυριακοπούλου, Τὰ Συντάγματα τῆς Ἑλλάδος. Ἀθῆναι 1960, σ. 548-549.

113. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 50774/2. 15-11-1948 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως περὶ ἀγρασφαλείας ἐν Ἀγίῳ Ὁρει».

Ἑ.τ.Κ. Β' 190/15-11-1948.

ΚΝ 1948, 767-768.

[Βλ. ἀρ. 132, 133].

1949

114. Σχέδιον Συντάγματος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΞΗ' Ψηφίσματος. Ἀρθρ. 103.

Ἑστενογραφημένα Πρακτικά τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος (Ψήφισμα ΞΗ'). Ἀθῆναι 1953, σ. λη', σγ', 27.

115. Ἀπόφασις Γενικοῦ Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους ὑπ' ἀρ. 388/31-5-1949. Νομικὴ ὑπόστασις «Ἐκτάκτου Διπλῆς Ἱερᾶς Συνάξεως» Ἀγίου Ὁρους.

Θέμις 64 (1953) 428 [Δημοσιεύεται εἰς γνωμοδότησιν Θ. Τσάτσου, βλ. ἀρ. 218.

Ἐπίσης ἀρ. 44, 45].

116. Ἀπόφασις Γενικοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἀγίου Ὁρους ὑπ' ἀρ. 391/1949.

Αὐτοδιοίκητον Ἱερῶν Μονῶν Ἀγίου Ὁρους· διοικητικὴ ἀρμοδιότης Ἱερᾶς Κοινότητος· ἐκλογὴ προΐσταμένων ἐν κυριάρχῳ Ἱ. Μονῇ· τροποποιήσις Ἑσωτερικοῦ Κανονισμοῦ κυριάρχου Ἱ. Μονῆς· διοικητικὴ ἐξουσία Γενικοῦ Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους.

ΑΕΚΔ 4 (1949) 233-236.

117. Ἀπόφασις Γενικοῦ Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους ὑπ' ἀρ. 518/1949.

Αὐτοδιοίκητον Ἱ. Μονῶν Ἀγίου Ὁρους· διοικητικὴ ἀρμοδιότης Ἱ. Κοινότητος· ἐκλογὴ καὶ παῦσις Ἑγουμένου ἐν κυριάρχῳ Ἱ. Μονῇ· ἐκδίκασις ἐκκλησιαστικῶν καὶ πειθαρχικῶν παραπτωμάτων ἀδελφῶν Ἱ. Μονῆς· διοικητικὴ ἐξουσία Γεν. Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους.

ΑΕΚΔ 4 (1949) 237-239.

118. 'Απόφασις Γενικοῦ Διοικητοῦ 'Αγίου Ὁρους ὑπ' ἀρ. 583/1949.

Αὐτοδιοικήσις Ἱ. Μονῶν Ἀγίου Ὁρους· διοικητικὴ ἀρμοδιότης Ἱ. Κοινότητος Ἀγίου Ὁρους· παραίτησις προϊσταμένου ἐν κυριάρχῳ Ἱ. Μονῇ· δικαίωμα ἀποδοχῆς αὐτῆς μόνον ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς· διοικητικὴ ἐξουσία Γεν. Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους.

ΑΕΚΔ 4 (1949) 240-242.

119. 'Απόφασις Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ὑπ' ἀρ. 89163/26-1. 10-3-1949 «Περὶ ὑπαγωγῆς τῆς περιφερείας Ἀγίου Ὁρους εἰς περιφέρειαν Πταισματοδικείου Ἱερισσοῦ».

Ἑ.τ.Κ. Β' 137/10-3-1949.

ΚΝ 1949, 86.

1951

120. Α.Ν. 1924/27.31-8-1951 «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 16/19 Νοεμβρίου 1935 Α.Ν. περὶ ἰχθυοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς λιμνοθάλασσης Μπουροῦ-Ξάνθης».

[Ἡ ὥς ἄνω λιμνοθάλασσα ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἀντιδικίας μεταξὺ Δημοσίου καὶ Ἱ. Μ. Βατοπεδίου. Βλ. καὶ ἄρθρ. 72 τοῦ Ν. 6448/1935 «Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἀγροτικῶν Νόμων καὶ κωδικοποιήσεως τῶν Νόμων 5496 καὶ 5875» καὶ ἀρ. 86, 87, 182, 183 παρόντος].

Ἑ.τ.Κ. Α' 243/31-8-1951.

ΚΝ 1951, 1040.

121. 'Απόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 24556/23-3. 3-4-1951 «Περὶ ἐπικυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Δισενιανυσίου Συνάξεως Ἀγίου Ὁρους περὶ συντάξεως ταμείου ἐλαιοπαραγωγῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει».

Ἑ.τ.Κ. Β' 59/3-4-1951.

ΚΝ 1951, 404-405.

1952

122. Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1952. Ἄρθρον 103.

Ἑ.τ.Κ. Α' 1/1-1-1952.

ΚΝ 1952, 22.

Ἡλ. Κυριακοπούλου, Τὰ Συντάγματα τῆς Ἑλλάδος. Ἀθῆναι 1960, σ. 606.

1953

123. 'Απόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 20136/ΕΚ/18α/2-2-1953 «Περὶ κυρώσεως τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 17 τῆς ὑπ' ἀρ. 35668/21-8-1947 κυρωθείσης Κανονιστικῆς Διατάξεως».

Ἑ.τ.Κ. Β' 32/17-2-1953.

Γ. Ἀλεξάνδρου Λαυριώτου, Ὁδηγὸς Ἀγίου Ὁρους Ἀθω, σ. 185.

[Βλ. ΑΠΞ 1952, τχ. 28-29, σ. 447. Ἀπαγόρευσις ἐξαγωγῆς βιβλίων, ἐκτυπωθέντων μέχρι τοῦ 1870. Βλ. ἀρ. 110].

124. Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Γεωργίας τῆς 24 Φεβρουαρίου/10 Μαρτίου 1953 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους».
Ἑ.τ.Κ. Α' 56/10-3-1953.
ΚΝ 1953, 145-147.
[Ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀπὸ 24-8-1952 Κανονιστικὴν Διάταξιν «Περὶ συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ προστασίας τῶν δασῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους». Βλ. ΑΠΞ 1952, τχ. 28-29, σ. 446-447].
125. Νόμος 2354/30-3. 2-4-1953 «Περὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀθωνιάδος Σχολῆς».
Ἑ.τ.Κ. Α' 79/2-4-1953.
ΚΝ 1953, 233-234 (μετὰ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας).
[βλ. καὶ ΑΠΞ 1953, τχ. 34-35, σ. 543. Ἀρ. 128, 129].
126. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 36564/19-6.10-7-1953 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 20 τῆς ὑπ' ἀρ. 35668/21-8-1947 κυρωθείσης Κανονιστικῆς Διατάξεως».
Ἑ.τ.Κ. Α' 177/10-7-1953.
ΚΝ 1952, 556.
[βλ. ἀρ. 110].
127. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἀρ. Β. 2611/20-6. 11-7-1953 «Περὶ ἀποσπάσεως περιοχῆς τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐκ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Χαλκιδικῆς».
Ἑ.τ.Κ. Β' 152/11-7-1953.
ΚΝ 1953, 561.
128. Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἀρ. 59413/18-6. 20-7-1953 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως, ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως 12-8-1952 (π. ἡμ.) καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκριθείσης, περὶ τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς».
Ἑ.τ.Κ. Α' 182/20-7-1953.
[βλ. ΑΠΞ 1954, τχ. 45, σ. 61· τχ. 46-47, σ. 121. Ἀρ. 125, 129].
129. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν τῆς 30-8-1953 «Περὶ ἐπικυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως, ψηφισθείσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκριθείσης, περὶ ἐπιβολῆς φόρου 3 % ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου εἰς Ἅγιον Ὅρος καπνοῦ, ὑπὲρ τῆς Ἀθωνιάδος Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς».
Ἑ.τ.Κ. Α' 243/30-8-1953.
[βλ. Μητροπολίτου Μίλητουπόλεως Ναθαναήλ, Ἡ ἐπαναλειτουργία τῆς Ἀθωνιάδος. «Ἐπετηρὶς Ἀθωνιάδος Σχολῆς», Ἀθῆναι 1966, σ. 9-38, ἐνθα (σ. 27-28) τὸ κείμενον τῆς ἀπὸ 21-8-1952 Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Ἱερᾶς Δισενιαυσίου Συνάξεως καὶ ἡ κατ' Ἀπρίλιον 1953 γενομένη τροποποίησις. Ἀρ. 125, 128].

130. Ν.Δ. 2623/19. 28-9-1953 «Περὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ Ν.Δ. τῆς 10-9-1926 περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἁγίου Ὁρους».

Ἑ.τ.Κ. Α' 268/28-9-1953.

ΚΝ 1953, 1017 (μετ' Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως)

[Ἡ παράβασις τοῦ περὶ ἀβάτου] τοῦ Α.Ο. ἄρθρ. 186 Κ.Χ.Α.Ο. ἐπισύρει ποινὴν φυλακίσεως. Βλ. ἄρ. 179].

131. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἄρ. 23531/11-7. 12-10-1953 «Περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὑπ' ἄρ. Β. 2611/20-6. 11-7-1953 Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν».

Ἑ.τ.Κ. Β' 233/12-10-1953.

ΚΝ 1953, 1063

[Βλ. ἄρ. 127].

1956

132. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν [ἄνευ ἀριθμ.] ἀπὸ 19-7-1956 «Περὶ ἀγρασφαλείας ἐν Ἁγίῳ Ὁρει».

Ἑ.τ.Κ. Β' 171/28-8-1956

ΚΝ 1956, 530.

1958

133. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἄρ. 4408/6-2. 1-3-1958 «Περὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ ἀγρασφαλείας ἐν Ἁγίῳ Ὁρει Κανονιστικῆς Διατάξεως ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1948».

Ἑ.τ.Κ. Β' 60/1-3-1958.

ΚΝ 1958, 245.

[Βλ. ἄρ. 113, 132].

1965

134. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ὑπ' ἄρ. 5980/16. 29-10-1965 «Περὶ κηρύξεως διατηρητέων μνημείων».

Ἑ.τ.Κ. Β' 714/29-10-1965.

1966

135. Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν ὑπ' ἄρ. Ε. 5190/12-2-1966 «Περὶ ἀπαλλοτριώσεως ἀγροτικῶν ἐκτάσεων ἐν τῷ Νομῷ Χαλκιδικῆς πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων καλλιεργητῶν καὶ ἀκτημόνων μικρῶν κτηνοτρόφων».

Ἑ.τ.Κ. Δ' 21/12-2-1966.

136. Ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν ὑπ' ἄρ. Ε. 542-2/27-6. 27-7-1966 «Περὶ κυρώσεως Κανονιστικῆς Διατάξεως περὶ ἐπιβολῆς φόρου 3 % ἐπὶ τῶν μετοχικῶν μισθωμάτων ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους».

Ἐ.τ.Κ. Β' 465/27-7-1966.
ΚΝ 1966, 672.

1968

137. Σχέδιον τοῦ Συντάγματος. Ἄρθρον 113.
Ἐφημερίς «Ἑσπερινὴ Ὠρᾶ» (Θεσσαλονίκη), φ. 16-3-1968.
138. Τελικὸν Σχέδιον τοῦ Συντάγματος. Ἄρθρον 122.
Ἐφημερίς «Μακεδονία» (Θεσσαλονίκη), φ. 12-7-1968.
139. Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος. Ἄρθρον 122.
Κώδιξ ΝοΒ 1968, 1028-1029.

1969

140. Ν.Δ. 124/15.17-2-1969 «Περὶ τῆς κατὰ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀσκήσεως ἐποπτείας ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους».
Ἐ.τ.Κ. Α' 28/17-2-1969.
Κώδιξ ΝοΒ 1969, 200-201.
[Ἐφημερίς «Ὁρθόδοξος Τύπος», φ. 98 τῆς 1-3-1969, ἐνθα (σ. 4) «Διαμαρτυρία Ἀγιορειτῶν Πατέρων» (Καθηγουμένων ΙΜ Ἀγίου Διονυσίου, Γαβριὴλ καὶ Ὁσίου Γρηγορίου, Βησσαρίωνος). Ἐφημερίς «Μακεδονία» (Θεσσαλονίκη), φ. 10-11-1970, σ.11, «Ἡ ΙΚ τοῦ Α.Ο. ζητεῖ τὴν ἀνάκλησιν τοῦ Ν.Δ. περὶ ἐποπτείας τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἀθῶ. Καταλύει, τονίζει, τὸ αὐτοδιοίκητον τοῦ χώρου»].

Γ'. ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ι. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας

141. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας 159/1933. Εἰσηγητής: Π. Μερτικόπουλος.
Φυτεῖαι Μονῶν δὲν ἀπαλλοτριοῦνται. Μὴ ἀναδρομικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρθρ. 6 τοῦ Ν. 5377/1932 περὶ ὁλοκλήρου ἀπαλλοτριώσεως κτημάτων Μονῶν Ἀγίου Ὁρους.
ΑΕΚΔ 2 (1947) 81 (ἐν περιλήψει).
Ἀποφάσεις Σ.τ.Ε.-Δ.Σ.Κ., 1939, τ. 1 (Αθῆναι 1933) 470-473.
142. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Τμῆμα Α', 348/1934. Πρόεδρος: Μίλτ. Ἀγαθόνικος, ἀντιπρόεδρος - πρόεδρος τοῦ Α' Τμ. Εἰσηγητής: Γ. Καλογήρου, πάρεδρος.
Ἐπεξεργασία σχεδίου Κανονιστικοῦ Διατάγματος περὶ ἀλλαγῆς τῶν δυνάμει τοῦ Ν. 5377 ἐξευρισκομένων τόκων τῶν ἀπαλλοτριωθέντων ἀγιορειτικῶν μετοχιῶν. Αἱ ὁμολογίαι τοῦ δυνάμει τοῦ Ν. δανείου δνομαστικάι, πάγια καὶ ἀναπαλλοτρίωτοι καὶ ἐντοκοὶ πρὸς 6 % ἐχορηγήθησαν εἰς τὰς Ἱ. Μονὰς τοῦ Ἀγίου Ὁρους ὡς τίμημα τῶν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων αὐτῶν. Τὸ σχέδιον Διατάγματος καλῶς ἔχει ὡς σύμφωνον πρὸς τὴν χορηγηθεῖσαν ἐξουσιοδότησιν. Βησσαρίωνος Γρηγοριάτου, Τὸ μετοχιακὸν ζήτημα, σ. 22-24.

143. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Ὁλομέλεια, 1093/1936. Εἰσηγητής: Σ. Σολιώτης, πᾶρεδρος.
 Ἐκτετατικαὶ σχέσεις· ἐκλογὴ ἡγουμένων· ἀνεξέλεγκτον ὑπὸ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας· δὲν ἀποκλείεται κατ' ἀρχὴν ἡ προσφυγὴ κατὰ πράξεων διοικητικῶν τῆς Ἱ. Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὃ ἐλεγχος ὅμως δὲν ἐκτείνεται ὡς πρὸς τὰ ἀφορῶντα τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους διοίκησιν καθ' ὧν ἀπαράδεκτος ἡ προσφυγὴ. Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ θέμα ἐλέγχου τοῦ κύρου ἐκλογῆς Ἡγουμένου Ἱερᾶς Μονῆς.
 Ἀποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1936, τ. 3 (Ἀθῆναι 1937) 846-851.
 Θέμις 48 (1937) 65-74 (μετὰ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Εἰσηγητοῦ Σ. Σολιώτη, πᾶρεδρου).
 Γ' Αφορμὴ εἰς τὴν Ἱ. Μ. Διονυσίου καὶ τοὺς Ἡγουμένους Καισάριον καὶ Γαβριήλ. Βλ. Ἰρένικον 1937, 171-173].
144. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Τμῆμα Α', 387/1938. Εἰσηγητής: Ἐ. Μελισσιδεῖς.
 Ἐκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους κατὰ Ν. 5377/1932.
 Ἀποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1938, τ. 1 (Ἀθῆναι 1939) 978-981.
 ΑΕΚΔ 2 (1947) 82 (ἐν περιλήψει).
145. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Ὁλομέλεια, 464/1939. Εἰσηγητής: Σ. Σολιώτης.
 Ἡ ἀπόφασις τῆς κατ' ἄρθρ. 2 Ν. 5377 Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐκτίμησιν ἀπαλλοτριωθέντων κτημάτων τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἐγκρινόμενη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐφετῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Δημόσιον καὶ τὰς Ἱ. Μονάς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ταυτότης μεταξὺ τῶν ἀπαλλοτριωθέντων καὶ ἐκτιμηθεισῶν γαιῶν.
 Ἀποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1939, τ. 1 (Ἀθῆναι 1951) 658 - 662.
 ΑΕΚΔ 2 (1947) 82 (ἐν περιλήψει).
146. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Τμῆμα Α', 549/1939.
 Ὁ κατέχων τὴν θέσιν τοῦ γραμματέως τῆς Διοικήσεως Ἁγίου Ὁρους τελεῖ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ αὐτόθι Διοικητοῦ καὶ ἀπὸ τοῦτου μόνον δέον νὰ θεωρηθῇ ἑξαρτώμενος.
 Ἀποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1939, τ. 1 (Ἀθῆναι 1951) 795-796.
 ΑΕΚΔ 2 (1947) 192 (ἐν περιλήψει).
147. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Ὁλομέλεια, 233/1944. Εἰσηγητής: Μ. Στασινόπουλος.
 Ἄροις τῆς μονιμότητος τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους διὰ κοινοῦ Νόμου δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρ. 114 τοῦ Συντάγματος· ἀπόλυσις αὐτοῦ ἂνεν ἀποφάσεως ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου κατὰ Ν.Δ. 143/1941 εἶναι νόμιμος.
 ΑΕΚΔ 2 (1947) 192 (ἐν περιλήψει).
 Συμπλήρωμα Νομολογίας, ι. 1 (Ἀθῆναι 1953) 1 (ἐν περιλήψει).
148. Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, Ὁλομέλεια, 1309/1954. Εἰσηγητής: Μ. Στασινόπουλος. Δικηγόροι: Θ. Ζούκας, Β. Κουντούρης, πᾶρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου.

Μοναχοί 'Αγίου Όρους' ή κτήσις τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ὑπὸ παντὸς μονάζοντος ἐν 'Αγίῳ Ὄρει, ἔστω καὶ ἄλλογενοῦς, μετὰ τὴν πρόσληψιν αὐτοῦ ὡς μοναχοῦ ἢ δοκίμου, ὑποχρεωτικὴ κατ' ἄρθρ. 103 τοῦ Συντάγματος· ἡ οὕτω πῶς κτωμένη ἑλληνικὴ ἰθαγένεια ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἀποβάλλεται μετὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐγκυκλίειψιν, ἀνευ προθέσεως ἐπανόδου, τοῦ ἑλληνικοῦ ἐδάφους· ἀφαίρεσις, κατ' ἀκολουθίαν, τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἀπὸ ἀγιορείτην μοναχὸν βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ Πρ.Δ. τῆς 12/13 Αὐγούστου 1927, νόμιμος.

'Αποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1954, τ. 2 ('Αθήναι 1961) 1606 - 1607.

ΑΕΚΔ 9 (1954) 252-258 (μετὰ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Μ. Στασινοπούλου). ΕΕΝ 22 (1955) 268.

Θέμις 65 (1954) 1056.

Revue Hellénique du Droit International 7 (1955) 303.

149. Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας, Τμῆμα Β', 938/1963.

Φορολογικαὶ ἀπαλλαγαὶ Μονῶν· ὄχι τρίτων· ἀπαλλαγαὶ προϊόντων, ὄχι εἰσοδημάτων ἐξ ἐπιχειρήσεων.

ΝοΒ 11 (1963) 1226.

150. Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας, 'Ολομέλεια, 1267/1966. Εἰσηγητής: Κ. Πασσαδός.

Δοτὴ αὐτοδιοικήσεως 'Αγίου Όρους· ὄρια νομοθετικῆς ἐπεμβάσεως· ἀπρόσβλητον πράξεων ἐσωτερικῆς διοικήσεως.

'Αρχεῖον Νομολογίας 18 (1967) 211.

'Επιθ. Δ.Δ.Δ.Δ. 10 (1966) 402.

ΝοΒ 14 (1966) 1159.

151. Συμβούλιον τῆς 'Επικρατείας, 'Ολομέλεια, 869/1967. Προεδρεύων: Μ. Στασινόπουλος, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητής: 'Οθ. Κυριακός. Δικηγόροι: 'Ι. Πουλᾶκος, 'Α. Γιαννουλάτος, πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

'Αγιον Όρος· ἀκίνητος περιουσία τοῦτου ἀναπαλλοτριώτος ὁπουδῆποτε κειμένη· ἄρθρ. 181 Καταστατικοῦ Χάρτου κατισχύει τοῦ ἄρθρ. 24 Α.Ν. 1850/1939. πάντως διάταξις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου, μὴ ἀφορῶσα τὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος κατοχυρωμένην αὐτοδιοίκησιν, δύναται νὰ τροποποιηθῇ ὑπὸ κοινοῦ νόμου. 'Αποφάσεις Σ.τ.Ε. - Δ.Σ.Κ., 1967, τ. 2 ('Αθήναι 1968) 1009-1011.

ΑΕΚΔ 22 (1967) 54-55 (μετὰ παρατηρήσεων τοῦ δικηγόρου Βα.τ. Ν. Κουντούρη, σ. 55-56).

'Επιθ. Δ.Δ.Δ.Δ. 11 (1967) 320-321 (ἐν περιλήψει).

ΝοΒ 15 (1967) 686-687.

[Βλ. ἀρ. 65].

II. 'Αρειος Πάγος

152. 'Αρειος Πάγος, Τμῆμα Β', 364/1929. Εἰσηγητής: 'Ε. Παντόπουλος.

Διοικητὰ 'Αγίου Όρους· ἐξομοίωσις νομάρχῃ· οὐκ ἰδιάζουσα δοσιδικία· ἀρνητικὴ σύγκρουσις ἀρμοδιότητος· ἄρσις ὑπ' 'Αρείου Πάγου.

Θέμις 40 (1929) 621.

153. 'Αρειος Πάγος, Τμῆμα Β', 204/1938. Εἰσηγητής: Γ. 'Αντωνάκης.

Σύνθεσις πενταμελούς 'Εφετείου· ἀναπλήρωσις ἐνός τῶν ἐφετῶν διὰ πρωτοδίκου, μετασχόντος εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ συμβουλίου τοῦ ἐκδόντος τὸ ἐπὶ τῆς αὐτῆς κατηγορίας βούλευμα. Ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ ἄρθρου 8, παρ. 2 τοῦ Ψηφίσματος δὲν ἀφορᾷ καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐνόρκου ἐξετάσεως κατ' ἄρθρ. 121 καὶ 124 Π.Δ. μοναχοῦ δημοσίου δικαίου τῆς κυριάρχου Μονῆς 'Αγίου 'Ορους καὶ ὄχι τῆς ἐξηρητημένης Σκήτης.

ΑΕΚΑ 9 (1954) 166

'Αρχεῖον Ποινικῶν 'Επιστημῶν 2 (1938) 238-239.

154. 'Αρειος Πάγος, Τμῆμα Α', 401/1959. Πρόεδρος: Κ. Κανγκᾶς. Εἰσηγητής: 'Εμμ. Καζαμπάκας. Δικηγόροι: Δημ. Παπαδημητρίου, Παν. Παναγιωτᾶκος.

Κληρονομία μοναχῶν 'Αγίου 'Ορους· κτηθέντα μετὰ κουράν· περιέλευσις εἰς Μονὴν μετανοίας μετὰ θάνατον μοναχοῦ· εὐθύνη κληρονόμου Μονῆς ἐναντι πιστωτῶν μοναχοῦ· μόνον ἐφ' ὅσον τὰ χρέη αὐτοῦ ἐδημιουργήθησαν τῇ ἐγγράφῳ συγκαταθέσει Μονῆς· ἀνάγκη μνείας ἐν δικογράφῳ ἀγωγῆς πιστωτοῦ κατὰ Μονῆς· ἔννοια ἄρθρ. 101 Καταστατικοῦ Χάρτου 'Αγίου 'Ορους· χαρακτήρ ὡς δημοσίας τάξεως· ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικλησις τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρ. τοῦτου ἐλ- λειψέως εὐθύνης δὲν συνιστᾷ κατάχρησιν δικαιώματος. 'Επὶ τοιούτων περιπτώ- σεων ἀνεφάρμοστον ἄρθρ. 281 ΑΚ.

ΑΕΚΑ 14 (1959) 216-217.

EEN 26 (1959) 954.

NoB 7 (1959) 1250.

Δ. Μπάκουλα, 'Η Νομολογία τοῦ 'Αρείου Πάγου, 13 (1959) 703.

Θ. Ν. Κοζύρη, Σύλλεξις ἀποφάσεων... ΑΕΚΑ 19 (1964) 100-101 (ἐν περιλήψει). [Ἐπικυροῖ τὴν ὑπ' ἄρ. 88/1958 ἀπόφασιν 'Εφετείου Λαρίσης. Βλ. ἄρ. 162. Contra: Ν.Σ.Κ. 638/1959. Βλ. ἄρ. 193]].

155. 'Αρειος Πάγος, Τμῆμα Γ', 555/1961. Εἰσηγητής: Κων. Παπαϊωάννου. Δικηγόροι: Παν. Παναγιωτᾶκος, Ἰ. Λαμπρινόπουλος.

Μοναχοὶ 'Αγίου 'Ορους· τίνες αἱ περὶ Κληρονομικοῦ Δικαίου αὐτῶν ἰσχύουσαι διατάξεις· ἀπόδειξις μοναχικῆς ιδιότητος 'Αθωίτου· ἰσχύς ἀποδεικτικῆς δυνά- μεως τῶν ὑπὸ μοναστηριακῶν ἀρχῶν τοῦ 'Αγίου 'Ορους ἐκδιδομένων πιστοποιη- τικῶν· πότε ταῦτα παρέχουσι πλήρη ἀπόδειξιν προσκλήσεως μοναχικῆς ιδιότητος ὑπὸ 'Αθωίτου κατ' ἐφαρμογὴν σύννομον τῶν ἄρθρ. 37 Ν.Δ. τῆς 10/16-9-1926 «Περὶ κυρώσεως τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου 'Αγίου 'Ορους» καὶ 251, 351, 396, 400, 405, 433, 453 καὶ 456 Πολ. Δικονομίας.

ΑΕΚΑ 16 (1961) 159-161.

'Αρχεῖον Νομολογίας 13 (1962) 99-100.

EEN 29 (1962) 207.

Δ. Μπάκουλα, 'Η Νομολογία τοῦ 'Αρείου Πάγου 15 (1961) 758-760.

'Ελληνικὴ Δικαιοσύνη 2 (1961) 1036-1038.

Ν. Δίκ. 18 (1962) 153-154.

NoB 10 (1962) 211.

Θ. Ν. Κοζύρη, Σύλλεξις ἀποφάσεων... ΑΕΚΑ 19 (1964) 103-104 (ἐν περιλήψει).

156. 'Αρειος Πάγος, Τμῆμα Α', 170/1964. Πρόεδρος: Στ. Μανρομιχάλης.

Εἰσηγητής: Χρ. Ἀποστολόπουλος. Δικηγόροι: Ἀλ. Βαμβέτσος, Παν. Παναγιωτᾶκος.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· διατάξεις περὶ κληρονομικοῦ δικαίου αὐτῶν· ἰσχὺς διατάξεως ἄρθρου 101 Κ.Χ.Α.Ο. προκειμένου περὶ Μοναχοῦ Ἀθωίτου, ἀποβιώσαντος ὁποῦδήποτε ἄνευ ἀπολυτηρίου τῆς Ἱ. Μονῆς αὐτοῦ· ἰσχὺς διατάξεων θείων καὶ ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἔχουσιν ἐπηξημένην τυπικὴν δύναμιν ἔναντι τῶν πολιτειακῶν διατάξεων τοῦ βυζαντινοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου ἐν Ἑλλάδι δικαίου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Συντάγματος 1952, ἰσχυουσῶν δὲ κατ' ἐξοχὴν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 188 Κ.Χ.Α.Ο., προκειμένου περὶ Μοναχοῦ Ἀθωίτου, εἰσελθόντος ἐν τῇ Ἱ. Κλήρῳ καὶ προαχθέντος ἐν βαθμῇ Ἐπισκόπου, μεθ' ἣν καθίσταται περιττὴ διὰ τούτων ἡ ἐκδοσις τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 103 Κ.Χ.Α.Ο. προβλεπομένου ἀπολυτηρίου τῆς Ἱ. Μονῆς, ὅστις διατηρεῖ μὲν τὴν μοναχικὴν ιδιότητα, λόγῳ τοῦ ἀναλλοιώτου τῆς μοναχικῆς καταστάσεως, ἀπαλλάσσεται ὅμως τῆς πρὸς τὴν Ἱ. Μονὴν ὑπεξουσιότητος, ἀτονουσῶν τῶν ἐκ ταύτης συνεπειῶν ὡς ἐκ τῶν δοθεισῶν ἐπαγγελιῶν τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἀκτιμοσύνης, αἵτινες τυγχάνουσι τελείως ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου, ἐξ οὗ λόγου οὗτος φυσικῶς θνήσκων ἐν τῇ βίῳ ὡς Ἐπίσκοπος, κληρονομεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ κληρονομικοῦ δικαίου.

ΑΕΚΔ 19 (1964) 58-60.

EEN 31 (1964) 521-522.

No B 12 (1964) 613.

Δ. Μπάκουλα-Χ. Σπανοδάκη, Ἡ Νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου 18 (1964) 968-970.

III. Ἐφετεῖα

157. Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, 2657/1962. Εἰσηγητής: Κωνστ. Ζαχαρής. Δικηγόροι: Ἀλ. Βαμβέτσος, Νικ. Μπαλοῦρδος, Μ. Χατζίδης.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν· Μοναχὸς Ἀθωίτης εἰσελθὼν ἐν τῇ Ἱερῇ Κλήρῳ καὶ προαχθεὶς ἐν βαθμῇ Ἐπισκόπου, διατηρεῖ μὲν τὴν μοναχικὴν ιδιότητα, πλὴν ὅμως ἀτονοῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, ὡς ἀσυμβίβαστοι καὶ ἀπροσάρμοστοι πρὸς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα, αἱ ἐκ τῶν ἐπαγγελιῶν τῆς ὑπακοῆς καὶ τῆς ἀκτιμοσύνης ἰσχύουσιν περὶ τῶν Μοναχῶν διατάξεις· ὁ ἐν λόγῳ, φυσικῶς θνήσκων ἐν βαθμῇ Ἐπισκόπου, κληρονομεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ κληρονομικοῦ δικαίου.

ΑΕΚΔ 18 (1963) 126-127.

[Πρόκειται περὶ τῆς κληρονομίας τοῦ Εὐλόγιου (Ἡλιοῦ) Κουρίλα Λαυριώτου, μητροπολίτου Κορυτσᾶς, 1880-24/4/1961. Βλ. ἀρ. 156 καὶ 166].

158. Ἐφετεῖον Θεσσαλονίκης, 143/1926. Εἰσηγητής: Ἱ. Κάββουρας.

Μοναστηριακὰ κτήματα Ἀγίου Ὁρους· ἐμπράγματα ἀγωγαὶ περὶ· ἀρμοδιότης καὶ δικαιοδοσία· ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια Ἀγίου Ὁρους· Καταστατικὸς Χάρτης· ἀναδρομικὴ δύναμις.

ΑΕΚΔ 4 (1949) 214-215 (ἀποσπασματικῶς).

Θέμις 38 (1927) 11-12.

159. Έφετεϊόν Θεσσαλονίκης, 416/1931. Εισηγητής: Δ. Καλφαγιάννης.

Πολίτευμα 'Αγίου Όρους· δικαστική εξουσία αὐτοῦ· ἑκτασίς δικαιοδοσίας· μοναχοὶ Ἱδιορρυθμῶν Μονῶν· ἰκανότης πρὸς κτήσιν περιουσίας· εἰδοποιία δι' ἄλλοτριον κινήτων· ἐμπρησμός· ἀποζημιώσεις· ἐνεργητικὴ καὶ παθητικὴ νομιμοποίησις· δικαστικοὶ ὑπάλληλοι· αὐτοδικαία παῦσις ἐν τελεσιδικῇ καταδίκη· οὐκ ἀνάγκη ἀπολύσεως ὑπὸ τῆς Διοικήσεως· ὑπογραμματαὺς ἀπολυθεῖς· συμμετοχὴ εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἀποδείξεων· ἀκυρότης· κοινὴ πλάνη διὰ πρόσωπων μὴ ἔχον προσόντα δημοσίου ὑπαλλήλου· Barbarius Philippus.
Θέμις 43 (1932) 572-574.

160. Έφετεϊόν Θεσσαλονίκης, 18/1935.

[Έφεσιβάλλεται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ Πρωτοδικείου Σερρών 441/1934, ἐπὶ διαφορᾷ μεταξὺ Δημοσίου καὶ IM Σίμωνος Πέτρας περὶ γαιῶν-μουλκίων. Έπικυροῦται ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις καὶ διατάσσεται ἡ ἀποβολὴ τοῦ Δημοσίου ἐκ τῶν ἐπιδίκων γαιῶν].

Έξεκλήλ, Έργα καὶ Ἡμέραι, τ. Γ', Βόλος 1950, σ. 448.
[Βλ. ἀρ. 169 καὶ 170].

161. Έφετεϊόν Θεσσαλονίκης, 352/1957.

Έγιον Έρος· Καταστατικὸς τοῦτου Χάρτης· μίσθωσις κτημάτων Μονῶν· ἀναγκαστικὴ προηγουμένη ἀπόφασις Έρᾶς Συνάξεως Προϊσταμένων· ἀκυρότης μισθώσεως ἐν ἑλλείψει ταύτης.

Έρχεϊόν Νομολογίας 9 (1958) 107-108.

162. Έφετεϊόν Λαρίσης, 88/1958. Εισηγητής: Θεμ. Παπαθεοδώρου. Δικηγόροι: Έλκ. Γκέσκος, Λεων. Δημητρίου, Κωνστ. Σούρλας.

Μοναχοὶ Έγίου Όρους· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν· χρὴ κληρονομίας· ἀνεύθυνον Έ. Μονῆς πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν ἐφ' ὅσον συνήφθησαν ὑπὸ ἀποβιάσαντος Μοναχοῦ ἀνευ προηγουμένης ἐγγράφου συγκαταθέσεως τῆς οἰκείας μοναστηριακῆς ἀρχῆς κατ' ἄρθρ. 101 Καταστατικοῦ Χάρτου Έγίου Όρους· ἐπὶ τοιοῦτον περιπτώσεων ἀνεφάρμοστον ἄρθρ. 281 Α.Κ.

ΑΕΚΔ 13 (1958) 201-202.

[Βλ. ἀρ. 154].

IV. Πρωτοδικεῖα

163. Πρωτοδικεῖον Έθηνῶν, 7922/1954. Εισηγητής: Κ. Δάρας. Δικηγόροι:

Έ. Τζαβάρας, Έλ. Δουρογιάννη, Εὐστρ. Χατζηκωνσταντίνου.

Έγιον Έρος· νομικὴ σύστασις αὐτοῦ· Έ. Καλύβη, ἀνήκουσα εἰς κυρίαρχον Έ. Μονήν, στερεῖται ἰδίας νομικῆς προσωπικότητος· κληρονομικὸν δίκαιον Μοναχῶν Έγίου Όρους· Μοναχοὶ τῆς Όρθοδόξου Έκκλησίας τῆς Έλλάδος· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν· ἀπόδειξις τῆς ιδιότητος Μοναχοῦ κατὰ τὸ ἄρθρ. 1 Ν.Δ. 1918/1942· ἐπιτρεπτόν καὶ ἐμάρτυρον μέσον.

ΑΕΚΔ 9 (1954) 165-168

164. Πρωτοδικεῖον Έθηνῶν, 11368/1955. Εισηγητής: Έρ. Καλύβας. Δικηγόροι: Έ. Μόσχος, Έλ. Ντάλλα-Δουρογιάννη, Εὐστρ. Χατζηκωνσταντίνου.

Ἅγιον Ὅρος· ἀσκησις ἐσωτερικῆς διοικήσεως ἐν Ἱ. Μοναῖς αὐτοῦ· διορισμός δικηγόρων ὑπὸ Ἱ. Μονῶν· ἀπόδειξις τῆς ιδιότητος Μοναχοῦ ἀνήκοντος εἰς Ἱ. Μονὴν ὑπαγομένην εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος κατ' ἄρθρ. 1 Ν.Δ. 1918/1942· ἀπόδειξις τῆς αὐτῆς ἀνταποδεικτικῆς ἐνεργουμένης, νόμιμος. ΑΕΚΑ 11 (1956) 70-72.

165. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, 20010/1959. Εἰσηγητής: Μ. Κροντήρης. Δικηγόροι: Λ. Φλωράκης, Κ. Σμυρνιώτης.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· συνέπειαι ἐκ τῆς προσκτήσεως μοναχικῆς ιδιότητος· στέρησις δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος· ὅριμος τοῦ Μοναχοῦ· ἀπόδειξις μοναχικῆς ιδιότητος. ΑΕΚΑ 15 (1960) 57-58.

166. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, 14608/1962. Εἰσηγητής: Κωνστ. Καινούργιος. Δικηγόροι: Μ. Χατζίδης, Ἀλ. Βαμβέτσος, Θωμᾶς Δ. Κωνσταντινίδης, Νικ. Μάτσης.

Ὁμάς πραγμάτων· ἀντικείμενον ἐπραγμάτων ἐννόμων σχέσεων δὲν ἀποτελεῖ ἡ ὁμάς, ἀλλὰ μόνον τὰ κατ' ἰδίαν ἀποτελοῦντα αὐτὴν πράγματα· Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν· Μοναχός, εἰσελθὼν ἐν τῷ Ἱ. Κλήρῳ καὶ προαχθεὶς ἐν βαθμῷ Ἐπισκόπου, διατηρεῖ μὲν ἀκεραίαν τὴν μοναχικὴν ιδιότητα, πλὴν ὅμως ἀτονοῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ αἱ περὶ κληρονομικοῦ δικαίου Μοναχῶν ἰσχύουσαι διατάξεις, ὥς ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα· Μοναχός, θνήσκων ἐν βαθμῷ Ἐπισκόπου, κληρονομεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ κληρονομικοῦ δικαίου.

ΑΕΚΑ 18 (1963) 127-129.

[Βλ. ἀρ. 156].

167. Πρωτοδικεῖον Βόλου, 144/1958. Εἰσηγητής: Ἀγαθ. Παπακωνσταντίνου. Δικηγόροι: Ἀλκ. Γκέσκος, Κλ. Παπαναστασίου, Λεων. Δημητρίου.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν· χρῆς κληρονομίας· ἀνεύθυνον Ἱ. Μονῆς πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον συνήφθησαν ὑπὸ τοῦ ἀποβιώσαντος Μοναχοῦ ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου συγκαταθέσεως τῆς οἰκειᾶς μοναστηριακῆς ἀρχῆς κατ' ἄρθρ. 101 Καταστατικοῦ Χάρτου Ἀγίου Ὁρους· ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων ἀνεφάρμοστον ἄρθρον 281 Α.Κ.

ΑΕΚΑ 13 (1958) 202-203.

168. Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης, 751/1924. Εἰσηγητής: Γ. Ζαμπέτας, ἔμμ. πάρεδρος.

Σύμβασις μεταξὺ ἀπόντων· τόπος καὶ χρόνος· τέλεισις δι' ἐπιστολῆς ἢ τηλεγραφήματος· καταβολὴ τιμήματος· δεδικασμένον ἐκ Κανονισμοῦ μεταξὺ Μονῶν Ἀγίου Ὁρους.

Θέμις 35 (1924-1925) 428-429.

169. Πρωτοδικεῖον Σερρών, 620/1933.

[Διαφορὰ μεταξὺ Δημοσίου καὶ ἹΜ Σίμωνος Πέτρας ἐπὶ γαιῶν-μουλκιῶν].

Ἱεζεκιήλ, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Γ', Βόλος 1950, σ. 448.

[Βλ. ἀρ. 160 καὶ 170].

170. Πρωτοδικεῖον Σερρών, 441/1934.

[Διαφορά μεταξύ Δημοσίου καὶ IM Σίμωνος Πέτρας ἐπὶ γαιῶν-μουλκίων. Ἑτῆ-
ται τὸ Δημόσιον].

Ἰεζεκιήλ, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Γ', Βόλος 1950, σ. 448.

[Βλ. ἀρ. 160 καὶ 169].

171. Πρωτοδικεῖον Χαλκιδικῆς, 90/1953. Πρόεδρος-Εἰσηγητής: Δ. Θεοδο-
σόπουλος. Δικηγόρος: Ἀθ. Γεροχρίστος.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· τύχη ὑφισταμένων συγγενικῶν δεσμῶν ἐξ αἵματος μετὰ
τὴν κουράν· δικαστικὴ ἀντίληψις προκειμένου περὶ Μοναχῶν· σχετικὴ αἰτησις
Ἱ. Μονῆς, ἀφορδοῦ Μοναχὸν κοινοβιήτην, στερούμενον περιουσίας κατὰ τὸν
νόμον, ἀνομιμοποίητος ἐλλείπει ἐννόμου συμφέροντος· ἐν πάσῃ περιπτώσει
ἀνάγκη γνωμοδοτήσεως συγγενικοῦ συμβουλίου· τρόπος συγκροτήσεως αὐτοῦ.
ΑΕΚΔ 8 (1953) 274-276.

172. Πρωτοδικεῖον Χαλκιδικῆς (Προεδρική), 20/1954. Προεδρεύων: Πανσ.
Λαμνίδης, πρωτοδίκης. Δικηγόροι: Ἀθ. Γεροχρίστος, Κ. Αἰκατε-
ρινάρης, Ἀ. Κατσαούνης, Ἀθ. Βουτυράς.

Ἅγιον Ὅρος· παράστασις διὰ πληρεξουσίων δικηγόρων τῶν Ἱ. Μονῶν αὐτοῦ
ἐνώπιον Δικαστηρίων· νομικὴ ἔννοια τοῦ αὐτοδιοικητοῦ τοῦ Ἀγίου Ὁρους·
ἄσκησις τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας αὐτόθι· περιπτώσεις· ἀρμοδιότης Προέδρου
Πρωτοδικῶν ἐπὶ διαφορῶν ἐκπηγάζουσῶν ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου.

ΑΕΚΔ 10 (1955) 216-220.

[Ἀφορᾷ εἰς τὴν IM Ξηροποτάμου].

173. Πρωτοδικεῖον Χαλκιδικῆς, 19/1955. Πρόεδρος Κ. Κουνουγέρης. Δι-
κηγόροι: Ἀθ. Γεροχρίστος, Ἰω. Παπαηλιάκης, Κ. Αἰκατερινάρης,
Ἀθ. Βουτυράς, Ἀρ. Κατσαούνης.

Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· ἡ παροχὴ τῶν μέσων συντηρήσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἱ.
Μονῶν ἀνάγεται εἰς τὰ ἔργα ἐσωτερικῆς διοικήσεως καὶ τάξεως ἐκάστης Ἱ. Μο-
νῆς· δικαίωμα τοῦ Μοναχοῦ ἐπὶ τὰς τοιαύτας παροχάς, ἀναγνωριζόμενον ὑπὸ
διατάξεως τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ ἐπιδιώξιμον δι' ἀγωγῆς ἐνώπιον
τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, δὲν προβάλλει νομοκανονικῶς ἰδρυμένον.

ΑΕΚΔ 10 (1955) 220-221.

[Ἀφορᾷ εἰς τὴν IM Ξηροποτάμου].

174. Πρωτοδικεῖον Χαλκιδικῆς, 88/1961. Εἰσηγητής: Ἐμμ. Βαρδάκης. Δι-
κηγόροι: Ἀθ. Γεροχρίστος, Χρ. Φυργάδης.

Δόκιμοι Μοναχοὶ Ἀγίου Ὁρους· νόμιμοι προϋποθέσεις πρὸς κατάταξιν αὐτῶν
ἐν Ἱ. Μονῇ καὶ τρόπος ἀποδείξεως τούτων.

ΑΕΚΔ 17 (1962) 204-205.

175. Πρωτοδικεῖον Χαλκιδικῆς, 7/1962. Εἰσηγητής: Ζαχ. Ζαχαρόπουλος.
Δικηγόροι: Ἀθ. Γεροχρίστος, Ἰω. Ταχουγιάννης, Ἀνδρ. Βασιλό-
πουλος.

Ἅγιον Ὅρος· ἔννοια, προστασία καὶ διαφύλαξις τῶν ἐν αὐτῷ ἀποθησαυρισμέ-

νων ἱερῶν κειμηλίων· ἀναπαλλοτρίωτον αὐτῶν, ἀνηκόντων κατὰ πλήρως ἰδιοκτησίας δικαίωμα εἰς τὰς αὐτόθι Ἱ. Μονὰς ἢ Σκήτας.
ΑΕΚΑ 17 (1962) 61-63.
ΝοΒ 10 (1962) 386.

Υ. Λοιπὰ Δικαστήρια καὶ Συμβούλια

176. Διοικητικὸν Δικαστήριον παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Γεωργίας, 12/1929.
Εἰσηγητής: Ν. Ἐλευθεριάδης.

Μοναστηριακὸν δάσος τοῦ Ἀγίου Ὁρους· κτήσεις κατ' ὀθωμανικὸν νόμον· δημόσiai γαῖαι· τίτλοι· ἀναγνώρισις ὑπὸ Συνθήκης Ἀθηνῶν· ἔκτασις καὶ προϋποθέσεις.

Θέμις 41 (1930) 458-459.

177. Εἰδικὸν Δικαστήριον Σ[υντακτικῆς] Π[ράξεως] 6/1945 Θεσσαλονίκης, 168/27-9-1947.

[Καταδικάζεται ὁ Μοναχὸς ἀγιορείτης Καισάριος (Κωνσταντῖνος Γιάνεφ, εἰς ἐκ τῶν δύο Βουλγάρων δικασθέντων τὴν 26-9-1947) εἰς φυλάκισιν 12 ἐτῶν. Βλ. Στ. Ἱ. Παπαδάτου, Αἱ σλαβικαὶ διεισδύσεις, σ. 32: «πολλοὶ ἄλλοι δι' ἐτέρων ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου κατεδικάσθησαν»].

178. Εἰδικὸν Δικαστήριον Σ[υντακτικῆς] Π[ράξεως] 6/1945 Θεσσαλονίκης, 394/1947.

[Κηρύσσονται ἑνοχοὶ τέσσαρες Ρῶσοι καὶ δύο Βούλγαροι τὴν καταγωγὴν Μοναχοὶ Ἀγιορεῖται καὶ καταδικάζονται εἰς διαφόρους ποινάς, διότι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἑλλάδι ξένης κατοχῆς συνειργάσθησαν μετὰ τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τρόπον ἀνάξιον Ἑλλήνος πολίτου].

Βλ. Ν. Γ. Μυλωνάκου, Ἀγιον Ὁρος καὶ Σλάβοι. Ἀθῆναι 1960, σ. 127. Στ. Ἱ. Παπαδάτου, Αἱ σλαβικαὶ διεισδύσεις, ο. 32.

179. Μονομελὲς Πλημμελειοδικεῖον Θεσσαλονίκης, 4101/1954.

[Εἰσαγωγὴ ἐντὸς τῆς χερσονήσου τοῦ Ἀγίου Ὁρους δύο θηλέων ζῶων, παρὰ τὰ ἀνέκαθεν κρατοῦντα].

Βλ. περίληψιν εἰς Στ. Κότσιανου, Τὸ ἄβατον τοῦ Ἀγίου Ὁρους. «Ἀρμενόπουλος» 8 (1954) 731, σημ. 1. [Βλ. ἀρ. 130].

180. Συμβούλιον Πλημμελειοδικῶν Καβάλας, 145/1964. Πρόεδρος: Μιχ. Καλεῦρας. Μέλη: Στέργ. Κανάκης, Εὐ. Δασκαλάκης.

Ἀγιον Ὁρος· ἀπονομή τῆς Ποινικῆς Δικαιοσύνης ἐν αὐτῷ· διὰ τὰ ὑπὸ παντὸς καὶ ὑπὸ Ἀθωιτῶν Μοναχῶν διαπραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐγκλήματα τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἁρμόδια ὄργανα πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἐκδίκασιν τυγχάνουσι τὰ ἁρμόδια κοινὰ Ποινικὰ Δικαστήρια τῆς Θεσσαλονίκης· ἡ τοιαύτη ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ποινικῶν Δικαστηρίων ἀργεῖ προκειμένου περὶ διαπράξεως ὑπὸ παντὸς Ἀθωίτου τινὸς τῶν ἀνω ἐγκλημάτων ἐκτὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἁρμοδίον καθισταμένων τῶν κατὰ τόπους κοινῶν Ποινικῶν Δικαστηρίων· φορολογικαὶ προνομίαι ὑπὲρ τοῦ Ἀγίου Ὁρους· ἐπάλλῃλος αὐτόθι ἐφαρμογὴ ἢ μὴ τῶν περὶ λαθρεμπορίας ποινικῶν διατάξεων· ἁρμοδιότης τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ποινικῶν Δικαστηρίων πρὸς ἐκδίκασιν

τῶν ὑπὸ τούτων προβλεπομένων καὶ διωκομένων, ὑπὸ Ἀθωιτῶν διαπραττομένων, ἐγκλημάτων.

Ἀρμενόπουλος 18 (1964) 536-542.

ΔΕΚΔ 19 (1964) 109-114.

Δ'. ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ι. Ἐπίσημοι Γνωμοδοτήσεις

181. Ν. Π. Ἐλευθεριάδης, Εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργείου Γεωργίας, 26906/25-4-1920.

Περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς Σίμωνος Πέτρας διεκδικήσεως τῶν τσιφλικίων Κακάρα καὶ Βερνάρι, περιοχῆς Σερρών.

Θέμις 33 (1922-1923) 175-176.

182. Γ. Γεωργιάδης, Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας τὴν ὑπ' ἀρ. 46/22-9-1921 γνωμοδότησιν τῆς Ὀλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.

Ἡ Βατοπεδίου ἐγείρει ἀξίωσιν κατὰ τοῦ ἐλληνικοῦ Δημοσίου, ζητοῦσα τὴν λιμνοθάλασσαν Μπουροῦ ἢ Πουροῦ [Πόρτο Λάγο] ἐν Δ. Θράκῃ· κατάληψις ὑπὸ Σουλτάνου τῇ 1821· παραγραφή ἰδιωτικῶν δικαίων· περιέλευσις τῇ ἐλληνικῇ Δημοσίῳ.

Θέμις 35 (1924-1925) 29-32.

[Ἡ διαφορά μεταξὺ τῆς ἩΜ Βατοπεδίου καὶ Δημοσίου ἐληξε τῇ 1952. Βλ. ΑΠΕ 1952, τχ. 24-25, σ. 383. Βλ. ἀρ. 86, 87, 120, 183, 215, 216].

183. Ν. Π. Ἐλευθεριάδης, Εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργείου Γεωργίας, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, 43479/27-6-1922.

Περὶ λιμνοθάλασσης Μπουροῦ.

Θέμις 33 (1922-1923) 314-320.

[Βλ. ἀρ. 86, 87, 120, 182, 215, 216].

184. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Κτημάτων, 184661/12-12-1923.

Περὶ ἀξιώσεως τῆς ἩΜ Διονυσίου ἐπὶ ἀκινήτου εὑρισκομένου ἐν Ὀρφάνι τῆς περιοχῆς Πραβίου (Ἐλευθερουπόλεως).

Ὑπογρ.: Κ. Ἀντωνόπουλος, Δικαστικὸς Σύμβουλος.

Θέμις 34 (1923-1924) 527-528.

185. Ν. Π. Ἐλευθεριάδης, Εἰδικὸς Νομικὸς Σύμβουλος, πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Δημοσίων Κτημάτων, 133399/30-6-1924.

Διεκδίκησις τσιφλικίων «Πατρίκου» καὶ «Ἀχινός» ὑπὸ ἩΜ Ἐσφισμένου.

Θέμις 36 (1925) 28-32.

186. Γεώργ. Π. Χοϊδᾶς, Ἀντεισαγγελεὺς Ἀρείου Πάγου, πρὸς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Σάμου, 19/27-3-1930.

Ἱερομόναχοι Ἀγίου Ὄρους ἐκτὸς τόπου διαμονῆς τῶν ἀπέλασις δι' ἀστυνομίας, ἑκτασις.
Θέμις 41 (1930) 796-797.

187. Λυσ. Κουμανταράκης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, Β' Διεύθυν-
σιν Πολιτικῶν Ὑποθέσεων, Τμήμα III, 1152/912/22-3-1933.

Μοναὶ τοῦ Ἀγίου Ὄρους· Γεροντία· ἀναστολὴ λειτουργήματος ἀποκαλυφθει-
σῶν καταχρήσεων· δικαίωμα Ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς ἐπαναφορὰν Γεροντίας·
οὐ δικαίωμα Ἡγουμένου πρὸς ἐπαναφορὰν.
Δικαστικὴ 7 (1935) 34.

188. Γεώργ. Π. Χοϊδᾶς, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, 35/30-9-1933.

Σχέσεις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας· Ἱερομόναχοι Ἀγίου Ὄρους· Παλαιοημε-
ρολογίται· ἱερωργία ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἐκτὸς Ἀγίου
Ὄρους.

Ἐκκλησία 12 (1934) 337-339.

Θέμις 44 (1933) 749-751.

[Βλ. ἀρ. 186].

189. Σ. Ταλιαδοῦρος, Ὑπουργὸς Δικαιοσύνης, πρὸς τὸν Εἰσαγγελεᾶ Ἐφε-
τῶν Κρήτης, Συμβολαιογράφους Κράτους καὶ Συλλόγους, 64969/
67125/27-10-1933.

Περὶ τοῦ πολιτεύματος, αὐτοδιοικήσεως, συμβολαίων, κ.ἄ. τοῦ Ἀγίου Ὄρους.
Δικαστικὴ 6 (1934) 344-348.

Θέμις 44 (1933) 780.

190. Ν. Χ. Ἀναγνωστόπουλος, Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης, πρὸς
τὸν ἀνακριτὴν τοῦ Γ' Τμήματος Ἐφετῶν Θεσσαλονίκης, 7575/27-9-
1939.

Ἀδικήματα διαπραχθέντα ἐν Ἀγίῳ Ὄρει· ἑκτασις αὐτονομίας τούτου κατὰ
Σύνταγμα 1927· ἀρμοδιότης δι' ἀδικήματα ταῦτα.

Θέμις 52 (1941) 91.

191. Χρ. Στεφανόπουλος, Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ Κράτους παρὰ τῷ Ὑπουρ-
γεῖῳ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον
Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀρ. 3821/1943 ἐγγράφου τῆς Πρυτανείας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθη-
νῶν περὶ ἀπωλείας τῆς ἐλληνικῆς ἰθαγενείας ὑπὸ τοῦ Μοναχοῦ Εὐλογίου Κου-
ρίλα Λαυριώτου ὡς ἀναχωρήσαντος ἐξ Ἀγίου Ὄρους καὶ ἀναδεχθέντος δημοσίαν
ὑπηρεσίαν ἐν ξένῳ κράτει.

Εἰδολογίου Κουρίλα, Πανεπιστημιακὰ. Τὸ κράτος τῆς ἀληθείας. Ἀθῆναι 1944,
σ. 206-211. Βλ. ἔγγραφον ὑπ' ἀρ. 1821/18-2-1943 Πρυτανείας Πανεπιστημίου
Ἀθηνῶν, ἐνθ. ἀν., σ. 203-206.

192. Χαρ. Χόντζογλου, Ἀντεισαγγελεὺς παρὰ Πρωτοδίκαις Θεσσαλονί-
κης, πρὸς τὴν Διοίκησιν Χωροφυλακῆς Θεσσαλονίκης, 14298/3-
11-1952.

"Άγιον Όρος" Ισχύον πολίτευμα: Ίερά Ήπιστασία: διά τήν συνδρομήν πρός εκτέλεσιν αποφάσεως τής Ίεράς Ήπιστασίας δέν απαιτεῖται ειδική διαταγή τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Ἀγίου Ὁρους: προϋποθέσεις πρός διαμονήν εἰς "Άγιον Όρος" λαϊκῶν πρός ἐργασίαν.

ΑΕΚΔ 8 (1953) 247-248.

Θέμις 64 (1953) 773-774.

193. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Α', 638/1959.

Μοναχοῦς ἀνήκων εἰς ἰδιόρρυθμον Μονήν τοῦ Ἀγίου Ὁρους δικαιούται νά διαθέσῃ ἐν ζωῇ τήν μετά τήν κουράν του κληθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ περιουσίαν.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 1 (1959) 83 (ἐν περιλήψει).

[Contra: Α.Π. 401/1959, βλ. ἀρ. 154].

194. Δ. Μπαρμπάτης, Νομικὸς Σύμβουλος Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 9/1961.

"Άγιον Όρος" Δικαιοδοσία ἀγιορειτικῶν δικαστηρίων δέν εἶναι δυνατή ἢ ἀποβολή Μοναχοῦ ἐγκατασταθέντος αὐθαίρετως καί ἀνευ δικαιώματος ἐντὸς Καλύβης τής Ί. Μονῆς Ξενοφώντος Ἀγίου Ὁρους διά τῆς διοικητικῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ μόνον δι' ἀποφάσεως τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καθ' ὅσον τὰ ἀγιορειτικά δικαστήρια δέν ἔχουν δικαιοδοσίαν ἐπὶ τοιαύτης ἀστικής φύσεως διαφορᾶς.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 3 (1961) 168 (ἐν περιλήψει).

195. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Α', 980/1961. Πρόεδρος:

Χ. Βασιλακόπουλος. Εἰσηγητής: Π. Σοφιανόπουλος, πάρεδρος.

Ἡ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει παραγομένη ξυλεια δέν ἀπαλλάσσεται τοῦ φόρου κύκλου ἐργασίων.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 3(1961) 251 (ἐν περιλήψει).

196. Κ. Κόλλιας, Εἰσαγγελεὺς Ἀρείου Πάγου, πρός τήν Ίεράν Κοινότητα Ἀγίου Ὁρους Ἀθω, Καρυάς, 36/1962.

Κληρικοί: διάκρισις αὐτῶν ὄρκος ἐπὶ ἱερωῦν ἐνώπιον κοινῶν δικαστηρίων ἐφαρμογή μόνον ἐπὶ κεχειροτονημένων Μοναχοῦ μὴ κεχειροτονημένοι δέν δίδουσι τοιοῦτον ὄρκον: ἔκτασις ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ Μοναχῶν Ἀγίου Ὁρους.

ΑΕΚΔ 18 (1963) 181-182.

ΕΕΝ 30 (1963) 670.

ΝοΒ 11 (1963) 702.

Θ. Ν. Κοζύρη, Σύλλεξις ἀποφάσεων... ΑΕΚΔ 19 (1964) 104 (ἐν περιλήψει).

197. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Α', 123/1962. Πρόεδρος:

Χ. Βασιλακόπουλος. Εἰσηγητής: Κ. Τσαγκαράκης, πάρεδρος.

Ἐξ ἀποφάσεως δι' ἧς ἀπερρίφθη ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή περὶ κυριότητος διά λόγους τυπικούς, οὐδὲν συνάγεται περὶ τῆς κυριότητος τινὸς τῶν διαδίκων, οὐδὲ τῆς προσεπικληθείσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Δημοσίου καὶ μὴ παρεμβάσης Ί. Μονῆς Ἀγίου Παύλου.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 4 (1962) 23 (ἐν περιλήψει).

198. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Α', 361/1963. Προεδρεύων:

Μ. Σταυρόπουλος, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητής: Κ. Τσαγκαράκης, πάρεδρος.

Δὲν ἀποτελεῖ ἐξαγωγήν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἢ ἐξαγωγή ἐξ 'Αγίου Όρους πρὸς τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα εἰδὼν ὡν ἀπαγορεύεται ἡ ἀπομάκρυνσις ἐξ αὐτοῦ.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 5 (1963) 70 (ἐν περιλήψει).

199. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Β', 408/1963. Προεδρεύων: Δ. Μπαρμπάτης, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητής: Ε. Μέλλιος, πάρεδρος.

Διὰ τὴν παραλαβὴν τῆς ἀλληλογραφίας ἀπλῆς καὶ ουστημένης τῶν Μοναχῶν τῆς ἐν 'Αγίῳ Όρει Σκήτης τοῦ 'Αγίου Ἀνδρέου παρὰ τοῦ Γραφείου Τ.Τ.Τ. Καρυῶν ὑπὸ τοῦ ἐντεταλμένου παρὰ τῆς Μονῆς Μοναχοῦ, ἀπαιτεῖται καὶ εἰδικὴ ἐγγραφὸς ἐξουσιοδότησις τῶν Μοναχῶν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὴν παραλαβὴν δεμάτων καὶ ἐπιταγῶν.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 5 (1963) 90 (ἐν περιλήψει).

200. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Β', 456/1963. Προεδρεύων: Δ. Μπαρμπάτης, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητής: Ε. Κουρουσόπουλος, πάρεδρος.

Τὰ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ 'Αγίου Όρους παραγόμενα ἀγροτικὰ προϊόντα καὶ πωλούμενα εἶτε ἐντὸς αὐτῆς εἶτε ἐκτὸς αὐτῆς δὲν ὑπόκεινται εἰς παρακράτησιν 3 % λόγφ ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ ΟΓΑ κατὰ τὸ ἀρθρ. 10, παρ. 9 τοῦ Ν. 4169/1961.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 5 (1963) 97 (ἐν περιλήψει).

201. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Γ', 864/1963. Προεδρεύων: Ἀ. Χατζηδάκης, νομικὸς σύμβουλος. Εἰσηγητής: Α. Καλλέργης, πάρεδρος.

Αἱ κατὰ τοὺς Νόμους 5377/1932 καὶ 324/1945 πρὸς τὰς Μονὰς τοῦ 'Αγίου Όρους καταβολαί, δὲν παραγράφονται ἀκόμη καὶ διὰ τὸν πέραν τῆς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν χρόνον, καθ' ὅσον αὐταὶ γεννῶνται τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως πρὸς καταβολὴν τῶν.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 5 (1963) 161 (ἐν περιλήψει).

202. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Όλομέλεια, 617/1964. Προεδρεύων καὶ εἰσηγητής: Δ. Μαγγιώρος, νομικὸς σύμβουλος.

Ἡ ἐκπτώσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τοῦ προϊσταμένου Γεροντίας Ἰ. Μονῆς τοῦ 'Αγίου Όρους ἐπέρχεται οὐχὶ μόνον συνεπείᾳ καταδικαστικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν ἐκλογὴν, ἀλλὰ καὶ συνεπείᾳ προϋπαρχούσης καὶ ἀποσιωπηθείσης κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἀποφάσεως εἰδικοῦ δικαστηρίου, ἐπιβαλλούσης καθαίρεσιν καὶ ἀποβολὴν τοῦ μοναχικοῦ σχήματος ἐπὶ ἀνηθικῇ πράξει.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 6 (1964) 126 (ἐν περιλήψει).

203. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Α', 874/1965. Προεδρεύων: Δ. Μαγγιώρος, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητής: Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος.

Κανονιστικὴ Διάταξις ψηφιοθεῖσα ὑπὸ τῆς Διςενιαυσίου Ἱερᾶς Συνάξεως τοῦ 'Αγίου Όρους, διὰ τῆς ὁποίας ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς Μοναχοὺς ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ποινικὰ δικαστήρια ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς προϊσταμένης μοναστηριακῆς ἀρχῆς, δὲν ἀντίκειται εἰς τὸν Καταστατικὸν Χάρτην καὶ κυρῶσαν

αὐτὸν Νομοθετικὸν Διάταγμα, ἔχει δὲ μόνον ἐσωτερικὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἰσχύν, μὴ οὕσα ὑποχρεωτικὴ καὶ ἐφαρμοστέα διὰ τὰ δικαστήρια. Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 7 (1965) 191 (ἐν περιλήψει).

204. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Ὁλομέλεια, 379/1966. Πρόεδρος: Μ. Σταυρόπουλος. Εἰσηγητής: Π. Σοφιανόπουλος, νομικὸς σύμβουλος.

Ἔκθεσις: Σύνταγμα: Ὑπουργικὴ Ἀπόφασις 5980/16-10-1965 ἐκδοθεῖσα βάσει ἄρθρ. 52 τοῦ Ν. 5351/1932 «περὶ ἀρχαιοτήτων» κήρυξις ὡς ἱστορικῶν διατηρητέων μνημείων τῶν εἰς ὥρισμένην περιοχὴν τῆς χερσονήσου τοῦ Ἁθῶ βυζαντινῶν καὶ μεταβυζαντινῶν κτισμάτων κλπ. λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς ἀρχαιολογικῆς σημασίας.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 8 (1966) 83-85.

ΝοΒ 14 (1966) 382-383.

205. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Α', 995/1966. Πρόεδρος: Δ. Μαγγιώρος, πρόεδρος. Εἰσηγητής: Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος.

Ὁ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους διοριζόμενος καὶ μὴ προερχόμενος ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γραμματεὺς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὡς κατέχων τακτικὴν θέσιν πληροῦσαν διαρκὴ καὶ μόνιμον ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας Διοικήσεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους, θεωρεῖται τακτικὸς δημόσιος ὑπάλληλος καὶ ὡς τοιοῦτος δικαιούται μισθολογικῆς ἐντάξεως κατ' ἄρθρ. 3 Ν. 4464/1965 καὶ πρὸς αὐτῶν πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 8 (1966) 205 (ἐν περιλήψει).

206. Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 12/1966.

Ἡ ἀκίνητος περιουσία παντὸς ἀγιορείτου Μοναχοῦ περιέρχεται εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ, ὅσον πρὸ τῆς κουράς ἐξεχώρησε ταύτην ἐγγράφως εἰς αὐτήν, πᾶσα δὲ περιουσία κτηθείσα μετὰ τὴν κουράν του περιέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ Μονὴν ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ἤθελεν ἀποβιώσει οὗτος ἄνευ ἀπολυτηρίου τῆς Μονῆς του. Δοθέντος προηγουμένως εἰς τὸν Μοναχὸν ἀπολυτηρίου διακόπτεται πᾶς δεσμός τούτου μετὰ τῆς Μονῆς τῆς ἐγκαταβιώσεώς του καὶ αὕτη οὐδὲν κληρονομικὸν δικαίωμα κέκτηται ἐπὶ τῆς μετὰ τὴν κουράν κτηθείσης περιουσίας. Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 8 (1966) 171 (ἐν περιλήψει).

207. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμήμα Γ', 1439/1967. Προεδρεύων: Ἐ. Σαμαλέας, νομικὸς σύμβουλος. Εἰσηγητής: Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος.

Λόγῳ τῆς συνταγματικῆς κατοχυρώσεως τοῦ αὐτοδιοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τὸ Κράτος δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν Ἱ. Μονῶν. Ἡ ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ ἐνᾶσκησις τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα ἐποπτείας τοῦ Κράτους ἀφορᾷ καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἐκ μέρους τῶν μοναχικῶν ἀρχῶν τηρήσεως τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 9 (1967) 117 (ἐν περιλήψει).

208. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Ὁλομέλεια, 312/1968. Πρόεδρος: Δ. Μαγγιώρος. Εἰσηγητής: Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος.

Ὁ διοικητὴς Ἀγίου Ὁρους, ἑξομοιούμενος πλήρως κατὰ βαθμὸν καὶ ἀποδοχὰς πρὸς νομάρχην, δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Ν.Δ. 3436/1955.
Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 10 (1968) 21-22 (ἐν περιλήψει).

209. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Β', 873/1968. Προεδρεύων: Κ. Ρουμπάνης, ἀντιπρόεδρος. Εἰσηγητὴς: Ε. Κυριάκης, πάρεδρος.

"Ἀπασα ἡ κινήτη καὶ ἀκίνητος περιουσία τοῦ μὴ λαβόντος ἀπολυτήριον ἢ μὴ διαγραφέντος ὑπὸ τῆς Μονῆς Ἀγίου Ὁρους, περιέρχεται εἰς τὴν οἰκείαν Μονὴν τῆς μετανοίας αὐτοῦ.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 10 (1968) 58-59 (ἐν περιλήψει).

210. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Β', 1446/1968. Προεδρεύων: Χ. Κωστόπουλος, νομικὸς σύμβουλος. Εἰσηγητὴς: Κ. Κωνσταντινίδης, νομικὸς σύμβουλος.

Αἱ περὶ κυκλοφορίας αὐτοκινήτων δημοσίας τάξεως διατάξεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτοκινήτων τῶν κυκλοφορούντων εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 10 (1968) 99-100 (ἐν περιλήψει).

211. Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Β', 1491/1968. Προεδρεύων: Χ. Κωστόπουλος, νομικὸς σύμβουλος. Εἰσηγητὴς: Π. Σοφιανόπουλος, νομικὸς σύμβουλος.

Ἡ πρόσληψις δικηγόρων παρὰ τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος καὶ τῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐπὶ παγία ἀντιμισθία εἶναι νόμος ἐπιτρεπτή.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 10 (1968) 103 (ἐν περιλήψει).

[Βλ. ἀρ. 212].

212. Ἀ. Λέκκας, νομικὸς σύμβουλος Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, 29/1968.

Ὁ διορισμὸς δικηγόρου παρὰ τῆς Ἱ. Κοινότητος καὶ τῶν Μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους δέον νὰ γίνηται ἐν ἐκάστη συγκεκριμένη περιπτώσει διὰ τὴν υπεράσπισιν ὀριομένης υποθέσεως ἐνώπιον δικαστηρίου τινός, μὴ ὑπαρχούσης εὐχερείας διορισμοῦ μονίμου δικηγόρου ἐπὶ μηνιαία ἀντιμισθία.

Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ. 10 (1968) 117 (ἐν περιλήψει).

[Βλ. ἀρ. 211].

213. Κ. Σταμάτης, Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης, πρὸς συμβολαιογράφον Θεσσαλονίκης κ. Κ. Β., 3716/1969.

Ἀκίνητος περιουσία Μονῶν Ἀθῶν ἀναπαλλοτρίωτων ταύτης ὡς πρᾶγμα θεῖο δικαίον (ἀρθρ. 181 Καταστατικοῦ Χάρτου Ἀγίου Ὁρους) ἀφορᾷ τόσον τὰ ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀκίνητα τῶν Ἱ. Μονῶν, ὅσον καὶ τὰ ἐκτὸς ταύτης· τότε κάμπτεται ἡ τηρητέα πρὸς τοῦτο διαδικασία· ἐν μὴ τηρήσει, ἀκρότης σχετικῆς συμβάσεως κατ' ΑΚ 175· οὐ κατάργησις ἄνω διατάξεως διὰ Κ/1968 Συντακτικῆς Πράξεως· αἰτιολογία τούτου.

Ἀρμενόπουλος 23 (1969) 478-480.

214. Κ. Σταμάτης, Εἰσαγγελεὺς Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης, πρὸς τὸν Συμβολαιογραφικὸν Σύλλογον Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, 17438/6-12-1969.

Μοναστηριακά κτήματα 'Αγίου 'Ορους' προϋποθέσεις ἐγκύρου ἐκποιήσεως. συνταγματικότης Ν.Δ. 124/1969· χαρακτηρ ἀποφάσεων 'Ιερᾶς Κοινότητος· ἐγκρίσις τούτων ὑπὸ διοικητοῦ 'Αγίου 'Ορους· ἐν ἀνυπαρξίᾳ τοιαύτης οὐδὲν παράγουν ἔννομον ἀποτελέσμαι.
'Αρμενόπουλος 24 (1970) 476-478.

II. Γνωμοδοτήσεις Νομομαθῶν

215. Κ. Πολυγένης, Γ. Στρέϊτ, Κ. Ράλλης, Δ. Παπούλιας, 1922.

Περὶ λιμνοθάλασσης Μπουροῦ.
Θέμις 33 (1922-1923) 158-160.
[βλ. ἀρ. 86, 87, 120, 182, 183, 216].

216. Κ. Δ. Ρακτιβάν, Δ. Παπούλιας, Δ. Δίγκας, Ν.Ν. Σαρίπολος, Κ. Μ. Ράλλης, 1924.

Θέμις 35 (1924-1925) 332-335, 349-351.
[βλ. ἀρ. 86, 87, 120, 182, 183, 215].

217. 'Ιωάν. Τσαμακίδης, δικηγόρος ἐν Καρδίτῃ, 12-10-1948.

'Αγιον 'Ορος· 'Ιερὰί Μοναί· αὐτόνομον καθεστῶς· Καταστατικὸς Χάρτης· σχέσεις πρὸς Σύνταγμα· ἐνοικιοστάσιον· ἰσχὺς καὶ ἐπὶ 'Αθῶν δημοσίᾳ τάξις· κριτήριον χαρακτηριμοῦ μισθώσεων· διάκρισις ἀστικῶν καὶ ἀγροτικῶν μισθώσεων κατὰ ἐνδοικιστάσιον· μετόχια· ἔννοια ὡς ἀγροτικῶν.
'Αγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 14 (1949) 121-125.
Θέμις 59 (1948) 897-899.

218. Θεμ. Δ. Τσάτσος, 1953.

'Αγιον 'Ορος· προνομιακὸν καθεστῶς· νομικὴ φύσις αὐτοῦ· συνταγματικὴ ρύθμισις· Καταστατικὸς Χάρτης τοῦ 'Αγίου 'Ορους, κυρωθεὶς διὰ τοῦ Ν.Δ. 10/16 Σεπτεμβρίου 1926· κῦρος καὶ δεσμευτικὸς χαρακτηρ αὐτοῦ· ἡ δεσμευτικὴ ἰσχὺς δὲν προσδίδει εἰς αὐτὸν καὶ τὴν ιδιότητα τῆς πληρότητος καὶ τῆς ὀριστικότητος· 'Εκτακτὸς Διπλῇ 'Ιερᾷ Σύναξις· νόμιμον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς.
Θέμις 64 (1953) 28-430.
[βλ. ἀρ. 44, 115].

219. Θεόδ. 'Α. Οἰκονόμου, δικηγόρος, 1960.

Μοναχοὶ 'Αγίου 'Ορους· δικαιοπρακτικὴ αὐτῶν ἰκανότης ἐπὶ ἀκινήτων περιεληθόντων αὐτοῖς μετὰ τὴν πρόσκτησιν τῆς μοναχικῆς ιδιότητος καὶ κειμένων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ 'Αγίου 'Ορους· δικαίωμα διαθέσεως ἀδείᾳ 'Ι. Μονῆς· συνείπαι ἐν παραλείψει· κληρονομικὸν δίκαιον αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἰδίας περιουσίας.
ΑΕΚΔ 15 (1960) 113-118.
'Αρμενόπουλος 14 (1960) 657-661.
Θ. Ν. Κοζύρη, Σύλλεξις ἀποφάσεων... ΑΕΚΔ 19 (1964) 102-103 (ἐν περιλήψει).

220. Θεόδ. 'Α. Οἰκονόμου, δικηγόρος-ἐπίτιμος πρόεδρος Δικηγορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, 1961.

'Επίσκοπος καρεῖς Μοναχὸς 'Αγίου 'Ορους πρὸ τῆς χειροτονίας αὐτοῦ εἰς 'Επίσκοπον καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ μοναχολόγιον τῆς Μονῆς, ἀδείᾳ τῆς ὁποίας προεξερίσθη εἰς 'Επίσκοπον, δὲν δύναται νὰ διαθέτῃ τὴν περιουσίαν του διὰ

πράξεως ἐν ζωῇ ἢ αἰτία θανάτου, ἥτις μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ περιέρχεται εἰς τὴν Μονήν.

Ἀρμενόπουλος 15 (1961) 570-576.

221. Ἰωάν. Μ. Σόντης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, 6-7-1963.

Ἱεραὶ Μοναὶ Ἀγίου Ὁρους· ἀκίνητος περιουσία αὐτῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους· ἀναπαλλοτριώτων αὐτῆς· προϋποθέσεις ἄρσεως τῶν περὶ τούτου ὄρων καὶ περιορισμῶν· διαδικασία· ἀνταλλαγὴ ἀκινήτων κτημάτων ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους μεταξύ τῶν ἐν αὐτῷ Ἱ. Μονῶν· μεταβίβασις ἀκινήτου περιουσίας Ἱ. Σκήτης ὑπὸ τοῦ Δικαίου αὐτῆς, γενομένη ἄνευ ἡρήσεως τῶν περὶ ἄρσεως τοῦ ἀναπαλλοτριώτου προϋποθέσεων, ἄκυρος.

ΑΕΚΔ 18 (1963) 182-183.

222. Ἰωάν. Γ. Δεληγιάννης, καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 29-5-1965.

Προσούμφωνον πωλήσεως ἐδαφικῆς ἐκτάσεως ἀνηκούσης εἰς Μονὴν Ἀθωνος ὑπὸ αἵρεσιν χορηγήσεως ἀπαιτουμένης ὑπουργικῆς ἀδείας· ἔννομος ἐνέργεια ταυτοχρόνως παραδόσεως νομῆς εἰς ὑποψήφιον ἀγοραστήν· τροπὴ σχέσεως, ἐν ματιώσει αἰρέσεως, εἰς μακροχρόνιον μίσθωσιν· προϋποθέσεις καὶ ἔκτασις προστασίας μισθωτοῦ ἐν μεταγενεστέρᾳ ἐκποιήσει μισθίου εἰς τρίτον.

Ἀρμενόπουλος 19 (1965) 813-822.

Ἱ. Γ. Δεληγιάννη, Γνωμοδοτήσεις. Θεσσαλονίκη 1967, σ. 21-30.

Ε'. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ, ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ, ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ι. Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

223. 1-5/Ἰουνίου 1947. Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκρίνουσα ἐπικυροῖ τὴν Κανονικὴν Διάταξιν «περὶ προστασίας, συντηρήσεως καὶ ταξινομήσεως τῶν ἱερῶν κειμηλίων, βιβλιοθηκῶν καὶ ἀρχείων τοῦ Ἀγίου Ὁρους Ἀθῶν» [Ἀρθρα 27].

Ὁρθοδοξία 22 (1947) 226-232.

224. 13-5/Ἰουνίου 1947. Ἡ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐγκρίνουσα ἐπικυροῖ τὴν Κανονικὴν Διάταξιν «περὶ τοῦ Κελλιωτικοῦ Ζητήματος». [Ἀρθρα 4].

Ὁρθοδοξία 22 (1947) 223-225.

225. Ἀπόφασις ὑπ' ἀριθμ. 558/28-10-1949 ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 238/28-7-1948 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος.

Ἡ Ἱερὰ Δισεναύσιος Σύναξις ἀποφαινομένη ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς ΙΜ Μεγ. Λαύρας ὑποβληθέντος ἐρωτήματος «ἂν πρέπη νὰ ὑλοτομῶνται τὰ ἡμερα δένδρα τὰ ὑπὸ τῶν Ἐξαρτημάτων φυτευόμενα», ἐμόρφωσε τὴν γνώμην ὅτι ἐπιτρέπεται μὲν ἡ ξύλευσις αὐτῶν τῇ ἀδείᾳ τῆς κυριάρχου Μονῆς, πρὸς ἀποκλειστικὴν ὁμῶς χρῆσιν τοῦ κελλίου καὶ οὐχὶ πρὸς πώλησιν, καὶ αἰτουμένης ὅπως ἡ Ἐκκλησία παρᾶσχη σχετικὴν ἐρμηνευτικὴν διευκρίνησιν, ἢ Ἀγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Οἰ-

κουμηνικού Πατριαρχείου απεφάνθη ότι ή υπό της 'Ι. Δισεν. Συνάξεως διατυπωθεῖσα γνώμη ἀντιτίθεται πρὸς τὸ Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν Σιγilliώδες γράμμα τῆς 7-6-1907 καὶ τὴν Κανονιστικὴν Διάταξιν τοῦ 1947 ἐπὶ τοῦ Κελλιιωτικοῦ Ζητήματος. Συνοδικῶς ἐγκρίνεται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ὕλοτομήσεως τῶν ἡμέρων δένδρων. «Πρὸς τοὺς Ἐπιστάτας καὶ Ἀντιπροσώπους τῆς 'Ι. Κοινότητος». ΑΕΚΔ 5 (1950) 57.

II. Ἐκκλησιαστικαὶ Ἀρχαὶ Ἀγίου Ὁρους

226. 1918. Κανονισμὸς ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐκτάκτου Μεγάλης Τριπλῆς Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους-Ἀθω, τῆς ἀπαρτιζομένης ἐξ ἐξήκοντα ἀντιπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μονῶν.

Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 15 (1950) 157-161.

227. 3-12-1925. Ἐγγραφὸν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν περὶ τιμωρίας ἀπομακρυνομένων ἀγυρτῶν Μοναχῶν Ἀγιορειτῶν. Ἐκκλησία 3 (1925) 236-237.

228. 3-12-1926. Ἐγγραφὸν τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος πρὸς τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον [Ἀθηνῶν] περὶ ἐξόδου καὶ διαμονῆς Ἀγιορειτῶν μακρὰν τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ ἀνάγκης ἐπιστροφῆς αὐτῶν.

Ἐκκλησία 5 (1927) 14 (ἐν περιλήψει).

229. Ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἀγίου Ὁρους, 211/21-5-1929. Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ποιεῖται θερμὸτάτην ἐκκλησίαν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς πάσας τὰς Ἐκκλησιαστικὰς καὶ Πολιτικὰς Ἀρχάς, ὅπως περισυλλέξωσι πάντα Ἀγιορείτην περιφερόμενον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις, ἀνευ πιστοποιητικῶν τῆς ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται Ἱερᾶς Μονῆς, προσεπικυρωμένον καὶ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἐπιστασίας τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος ἢ, παραβαίνοντα τὸν σκοπὸν αὐτοῦ ἢ τὸν χρόνον, νὰ ἀπελαύνωσιν ἀστυνομικῶς.

[Ἀναφέρεται ἐν τῇ Συνοδικῇ Ἐγκυκλίῳ ὑπ' ἀριθμ. 2091/25-7-1929, πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἔχωσι τοῦτο ὑπ' ὄψει ἐν ταῖς σχετικαῖς αὐτῶν ἐνεργείαις περὶ τῶν ἀτάκτως περιφερομένων Ἀγιορειτῶν]. Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Α', Ἀθῆναι 1955, σ. 530-531.

230. Ἱερὰ Κοινότης Ἀγίου Ὁρους, 286/3-11-1933. Πρὸς τὸν Οἰκουμηνικὸν Πατριάρχην Φώτιον τὸν Β' καὶ τὴν 'Ι. Σύνοδον.

Ἀπάντησις εἰς τὸ γράμμα τῆς 16-10-1933 περὶ τῶν ἐκτὸς τοῦ Ἀγίου Ὁρους διαμενόντων Ἀγιορειτῶν εἶναι «πάνυ δύσκολον καὶ μὴ καρποφόρον ἢ ὑποβολὴ καταλόγου πάντων τῶν ἐξω εὑρισκομένων Ἀγιορειτῶν». Ἡ 'Ι. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κοινοποιεῖ τὸ ἔγγραφον τῆς 'Ι. Κοινότητος εἰς τοὺς Ἱεράρχας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 384/1-3-1934 ἔγγραφου τῆς.

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Β', Ἀθῆναι 1956, σ. 8-10.

Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς 18 (1934) 121-124.

231. 24-8-1946. Ἐκτακτος Διπλῇ Ἱερᾷ Σύναξις. Ὑπόμνημα πρὸς τὸν κ. Βασιλικόν, Ὑπουργὸν καὶ Διοικητὴν Ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Ὑποχρεώσεις Ἑλληνικοῦ Δημοσίου πρὸς Ἅγιον Ὅρος. Ἐπιβεβλημένη ἀναθεώρησις Καταστατικοῦ Χάρτου.

Ἰεζεκιήλ, Ἔργα καὶ Ἡμέραι, τ. Δ', Βόλος 1951, σ. 46-53.

III. Ἐκκλησία Ἑλλάδος

232. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, 2370/28-11-1939.

«Κατὰ τὰς ἰσχύουσας περὶ στρατολογίας διατάξεις, οἱ Μοναχοὶ τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἐξαίρουνται τῆς ὑποχρέωσός πρὸς ἑκτίσιν τῆς στρατιωτικῆς αὐτῶν θητείας, ἀφ' ὅσον διαμένουσιν ἐν τῷ Ἀθῷ, ἀπόλλυσιν ὅμως τὸ εὐεργέτημα τοῦτο ἐξερχόμενοι αὐτοῦ, ὅπως διαβιώσωσιν ἐν ἁλλαις τοῦ Θεοφρονήτου Κράτους ἡμῶν Ἐπαρχίας ...Οὐχὶ ἅπαξ... τοιοῦτοι Μοναχοί, ἐξελθόντες τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἐχειροτονήθησαν εἰς διακόνους ἢ πρεσβυτέρους, συλληφθέντες δ' ἀκολουθῶντες ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν Ἀρχῶν, ὑπεχρεώθησαν κατὰ τὰς αὐστηρὰς διατάξεις τοῦ Νόμου εἰς ἑκτίσιν τῆς στρατιωτικῆς αὐτῶν θητείας. Ἡ Ἱ. Σύνοδος παρακαλεῖ τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, ἵνα τοῦ λοιποῦ μὴ προβαίνωσιν εἰς χειροτονίαν Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν, ἐὰν μὴ οὗτοι ἔχωσιν ἐκτίσει τὴν στρατιωτικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν».

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Β', Ἀθῆναι 1956, σ. 246.

233. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, 3156/7-12-1939.

«Πολλοὶ Ἀγιορεῖται κληρικοὶ καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι περιφέρονται ἀντικανονικῶς ἀνὰ τὰς διαφόρους Ἱεράς Μητροπόλεις τοῦ Κράτους, μῆτε κανονικὴν ἄδειαν ἐκ τοῦ Ἀγιωνύμου Ὁρους, μῆτε τὴν σχετικὴν γνώμην καὶ συγκατάθεσιν τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου διαμένουσιν, ἔχοντες, καὶ τοὺς λεγομένους παλαιοημερολογίτας ἐξυπηρετοῦντες. Ἡ Ἱ. Σύνοδος προτρέπεται τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἵνα ἀποστείλωσιν λεπτομερεῖς πληροφορίας, ὅσον οἷον τε τάχιον, περὶ τῶν τοιούτων Ἀγιορειτῶν, κληρικῶν καὶ μοναχῶν, πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον».

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Β', Ἀθῆναι 1956, σ. 246-247.

234. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, 1698/5-11-1941.

Ὅπως μὴ γίνωνται δεκτοὶ εἰς τὰς Ἱ. Μητροπόλεις Ἀγιορεῖται κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ «ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐμπόλεμος κατάστασις...».

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Β', Ἀθῆναι 1956, σ. 329-330.

235. Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας, 1357/14-6-1951.

Παραπονουμένης τῆς Ἱ. Κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ὅτι τινὲς τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν κατακρατοῦσιν Ἀγιορεῖτας ἀδελφούς, ἡ Ἱ. Σύνοδος παρακαλεῖ αὐτοὺς ὅπως ἀπροφασίστως διατάξωσι τὴν ἄμεσον ἐπάνοδον τῶν Ἀγιορειτῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος.

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Β', Ἀθῆναι 1956, σ. 595.

236. 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. 'Ιεράρχας, 1005/20-5-1955.

Περὶ ὧρων πρὸς χειροτονίαν 'Αγιορειτῶν Μοναχῶν. 'Η 'Ι. Σύνοδος διατάσσει ὅπως τοῦ λοιποῦ, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δέχονται πρὸς χειροτονίαν 'Αγιορείτας Μοναχοὺς ἢ ἐγγράφωσι αὐτοὺς εἰς 'Ι. Μονὰς τῶν 'Επαρχιῶν αὐτῶν, ἀν μὴ ἄγῳσι τὴν ὑπὸ τῶν 'Ιερῶν Κανόνων καθοριζομένην ἡλικίαν, καὶ δὴ ἂν μὴ ὧσιν οὗτοι ἐφωδιασμένοι δι' ἀπολυτηρίου τοῦ στρατοῦ ἢ ἄλλου στρατιωτικοῦ ἐγγράφου, ἐξ οὗ νὰ ἐμφαίνεται ἡ στρατιωτικὴ αὐτῶν ἀποδέσμευσις.

Αἱ Συνοδικαὶ 'Εγκύκλιοι, τ. Β', 'Αθῆναι, 1956, σ. 783.

237. 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος πρὸς τοὺς Σεβ. 'Ιεράρχας, 1417/4-7-1956.

Περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορούντων εἰς τὰς 'Ι. Μονὰς... Γ'. 'Η 'Ι. Σύνοδος παρακαλεῖ τοὺς Σεβ. 'Ιεράρχας ἵνα πάντα 'Αγιορείτην ἐξαποστείλωσιν εἰς τὴν 'Ι. Μονὴν τῆς μετανοίας του, τοὺς δὲ τυχόν δυστροπούντας ἀπελάσῃσι τῶν 'Επαρχιῶν αὐτῶν διὰ τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς.

Αἱ Συνοδικαὶ 'Εγκύκλιοι, τ. Β', 'Αθῆναι 1956, σ. 861-862.

IV. 'Αρχαὶ 'Ελληνικοῦ Κράτους

α) 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν

238. 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν πρὸς τὴν 'Ι. Σύνοδον τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, 50965/ΕΚ/18/2-11-1950.

Περὶ ἐπανόδου εἰς τὸ 'Αγιον 'Όρος τῶν ἐν ταῖς 'Ιεραῖς Μητροπόλεσι διαμενόντων 'Αγιορειτῶν. 'Η 'Ι. Σύνοδος κοινοποιεῖ τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῖς Σεβ. 'Ιεράρχαις διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 606/30-11-1950 ἐγγράφου της.

Αἱ Συνοδικαὶ 'Εγκύκλιοι, τ. Β', 'Αθῆναι 1956, σ. 560-561.

239. 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν πρὸς τὴν 'Ι. Σύνοδον τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, 72899/ΕΚ/18β/5-3-1955.

Περὶ διατυπώσεων πρὸς μετάβασιν ἀλλοδαπῶν εἰς τὸ 'Αγιον 'Όρος. 'Η συστατικὴ ἐπιστολὴ τῶν κατὰ τόπους Μητροπολιτῶν δὲν ὑποκαθιστᾷ τὰς ἐν τῷ ἐγγράφῳ ἀπαριθμουμένας ἀδείας, ὅς δέον νὰ αἰτῶνται οἱ ἀλλοδαποὶ παρὰ τῶν ἀρμοδίων 'Αρχῶν. 'Η 'Ι. Σύνοδος κοινοποιεῖ τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῖς Σεβ. 'Ιεράρχαις διὰ τοῦ ὑπ' ἀρ. 646/23-3-1955 ἐγγράφου της.

Αἱ Συνοδικαὶ 'Εγκύκλιοι, τ. Β', 'Αθῆναι 1956, σ. 771-772.

240. 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν πρὸς ἀπάσας τὰς Πρεσβευτικὰς καὶ ἐμίσθους Προξενικὰς 'Αρχάς, 8835/ΕΚ/18β/1955.

Διατυπώσεις πρὸς μετάβασιν ἀλλοδαπῶν εἰς τὸ 'Αγιον 'Όρος. Α) 'Αλλοδαποὶ ἰδιῶται, Β) 'Αλλοδαποὶ κληρικοί.

Γ. 'Αλεξάνδρου Λαυριώτου, 'Όδηγὸς 'Αγίου 'Όρους-'Αθῶ, σ. 53.

Κ. Παναγιώτου, Τὸ 'Αξιον 'Εστί, σ. 267.

241. 'Υπουργεῖον 'Εξωτερικῶν, Διευθύνσεις 'Εκκλησιῶν, πρὸς τὴν Διοίκησιν 'Αγίου 'Όρους, 24-1-1968.

'Απαγορεύει τοῦ λοιποῦ τὰς πωλήσεις τῶν ἀγιορειτικῶν κτημάτων τῶν εὐρίσκομένων ἐκτὸς τοῦ 'Αγίου 'Όρους.

Γαβριήλ Διονυσιάτου, Νομική θέσις τῶν ἐκτὸς τοῦ Α.Ο. ἀγροτικῶν κτημάτων..., σ. 893.

β) Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν

242. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, Δ/σις Χωροφυλακῆς καὶ Δημοσίας Ἀσφαλείας, πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας, 86/11/5-2-1929.

«Περὶ τελέσεως ἱεροτελεστιῶν ὑπὸ τῶν Παλαιοημερολογητῶν». Κοινοποιεῖ τὴν πρὸς τὸ Ἀρχιεγείον Χωροφυλακῆς ὑπ' ἀριθμ. 192/1/1929 διαταγὴν τοῦ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 210/152/21-1-1929 ἐγγράφου τοῦ διετύπωσε ὥρισμένα παράπονα κατὰ τῶν ἐκατασταχοῦ Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν, σχετικῶς πρὸς τοὺς παρανόμως περιφερομένους ἱερεῖς, μοναχοὺς, ἰδίᾳ Ἀγιορείτας, ἐξερχομένους τῶν περιοχῶν ἐν αἷς, κατὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας καὶ Διατάξεις, ἐτάχθησαν νὰ ἱεσουργῶσιν ἢ νὰ μονάσωσιν. «Δι' ἐγκυκλίου πρὸς ἀπάσας τὰς ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς δέον νὰ διατάξωσιν αὐτάς νὰ ἐκτελῶσιν ἀμελητὶ τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου αἰτήσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν». Ἡ Ἱ. Σύνοδος κοινοποιεῖ τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 837/18-2-1929 ἐγγράφου της.

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Α', Ἀθῆναι 1955, σ. 517-518.

243. Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, Διεύθυνσις Χωροφυλακῆς, πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον Χωροφυλακῆς, 86/70/26-6-1929.

Ληπτέα μέτρα κατὰ τῶν ἐξ Ἀγίου Όρους Παλαιοημερολογητῶν Μοναχῶν. Περισυλλογὴ καὶ ἀπέλασις εἰς Ἅγιον Όρος τῶν παρανόμως ἐκτὸς αὐτοῦ περιφερομένων Ἀγιορειτῶν Μοναχῶν.

Κοινοποιεῖ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 6617/18-6-1929 ἐμπιστευτικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 211/21-5-1929 ἔγγραφον τῆς Ἱ. Κοινότητος Ἀγίου Όρους πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν. Παρακαλεῖται τὸ Ἀρχιεγείον Χωροφυλακῆς ὥπως, δι' ἐπειγούσης ἐγκυκλίου διαταγῆς πρὸς τὰς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, παραγγείλῃ τὴν αὐστηράν καὶ ταχεῖαν συμμόρφωσίν των πρὸς κοινοποιούμενα ἔγγραφα καὶ τὴν ἀπέλασιν εἰς Ἅγιον Όρος παντὸς Ἀγιορείτου Μοναχοῦ, ὅστις μὴ ἐφωδιασμένος διὰ τῆς νομίμου ἀδείας, διαμένει ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀγίου Όρους. Ἡ Ἱ. Σύνοδος κοινοποιεῖ τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον τοῖς Σεβ. Ἱεράρχαις διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2091/25-6-1929 ἐγγράφου της.

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Α', Ἀθῆναι 1955, σ. 530-532.

γ) Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων

244. Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν, 58898/31-10-1932.

Πολλοὶ Μοναχοὶ τοῦ Ἀγίου Όρους, ἐξερχόμενοι ἄνευ κανονικῆς ἀδείας τῆς Ἱερᾶς αὐτῶν Μονῆς ἢ τῆς Ἱερᾶς Συνάξεως, περιφέρονται εἰς Μητροπολιτικὰς περιφέρειας τῆς Ἐπικρατείας ἄνευ τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως μετακαλούμενοι ὑπὸ τῶν Παλαιοημερολογητῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν των, ἱεροπράττουσι, ἄνευ ὁσούτως τῆς ἀδείας τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (30-10-1932) παρακαλεῖται

τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν ὅπως ἀπαγορεύηται αὐστηρῶς ἡ ἐξοδος τῶν Ἁγιορειτῶν «ἀν μὴ πρότερον κατατίθεται εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἔγγραφος πρὸς τοῦτο ἀδεια τῆς οἰκείας Ἱ. Μονῆς ἢ τῆς Ἱ. Συνάξεως καὶ Ἀρχιερέως τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας, εἰς ἣν μέλλει ν' ἀπουσιάσῃ ὁ αὐτῶν Ἀγιορεΐτης». Ὁρίζεται τι δέον νὰ ἀναγράφηται ἐν τῇ ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς ἢ Συνάξεως καὶ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐκδιδομένη ἀδείᾳ ἐξόδου καὶ ἀποδημίας. Ἐκάστη ἐξοδος δέον ν' ἀνακοινῶται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ: 1) εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων, 2) εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ 3) εἰς τὸν Μητροπολίτην, τῆς δι' ἣν προορίζεται περιφερείας. Τῶν ἀντικανονικῶς περιφερομένων Ἀγιορειτῶν διετάχθη ἡ διὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν κατὰ τόπους Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν περισυλλογὴ καὶ ὑπὸ συνοδείαν ἐπαναφορὰ εἰς τὰς Μονὰς τῆς μετανοίας τῶν.

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Α', Ἀθῆναι 1955, σ. 648.

245. Ὑπουργεῖον Ὁρησκευμάτων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν, 58900/31-10-1932.

Περὶ καταστολῆς κινήσεων Παλαιοημερολογιτῶν... «Περὶ συλλεγῶσιν ὑπὸ τῶν ἀστυνομικῶν ἀρχῶν πάντες οἱ ἱερομόναχοι, οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ περιφερόμενοι ἄνευ κανονικῆς ἀδείας ἀνὰ τὰς Μητροπολιτικὰς ἐπαρχίας, σταλῶσι δὲ ὑπὸ συνοδείαν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ παραδοθῶσι διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὰς Μονὰς τῆς Μετανοίας τῶν».

Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, τ. Α', Ἀθῆναι 1955, σ. 645-646.

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ

Α'. Μελέται

246. Ἀγιορειτικά Αἰτήματα. Θεσσαλονίκη 1915.

[Σ. 2: «Πρὸς τὸν κ. Εἰσαγγελεὰ τῶν Πρωτοδικῶν ἵνα εὐμενῶς λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ προσωρινὰ αἰτήματα καὶ ἐπιφέρῃ θεραπείαν τινα συμφώνως πρὸς τὴν ἀνωτέραν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀντίληψιν αὐτοῦ, ἐνεργῶν καὶ παρὰ τῇ σεβαστῇ Κυβερνήσει τὰ δέοντα». Σ. 16: «Κατ' ἐντολὴν τῆς ἹΚ ὁ γενικός Ἐπίτροπος τοῦ Ἁγίου Ὁρους-Ἀθῶ ἐν Θεσσαλονίκῃ Κοσμάς Ἀγιοπαυλῆτης. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1915, Ἰουλίου 12»].

247. Ἰωαννίδης, Α.Α., Τὸ κανονικὸν καὶ νομικὸν καθεστῶς τῆς Ἀθωνιάδος πολιτείας. «Idées» τχ. 17 (juillet 1969) 18-20, τχ. 18 (août 1969) 11-14.

248. Πετρακᾶκος, Δ.Α., Ἅγιον Ὅρος (Ἀθῶς). «Λεξικὸν Νομικῆς, Διοικήσεως καὶ Ἀστυνομίας» 1 (Ἀθῆναι 1930-1931) 74-79.

249. Τὸ Μετοχιακὸν Ζήτημα τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀθῆναι, Ὀκτώβριος 1958.

250. Vassilopoulos, Athanassios El., Archim., L'organisation et l'administration du Saint Mont Athos. «Revue de Droit Canonique» 13 (1963) 19-47.

251. Βασιλόπουλος, Ἀθανάσιος, Ἀρχιμ., Ἡ διοργάνωσις μιᾶς θεοκρατικῆς πολιτείας. Ἀθῆναι 1965.

Δ'. II. Γνωμοδοτήσεις Νομομαθῶν

252. Ἀ. Βοκοτόπουλος, βουλευτῆς καὶ δικηγόρος, πρὸς τὰς ἐν Ἀγίῳ Ὁρεὶ IM Μ. Λαύρας καὶ Ἀγίου Παύλου περὶ μνημοσύνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐν Α.Ο., 17/30-3-1928.

«Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ἐὰν ὁ ἐν τῷ Α.Ο. διοικητὴς τοῦ κράτους ἔχῃ δικαίωμα νὰ παραγγέλλῃ εἰς τὴν ΙΚ τοῦ Α.Ο. ὅπως αὕτη προκαλέσῃ τὴν ὑπὸ τῶν οἰκείων Μονῶν τιμωρίαν δύο Ἱερομονάχων Σκητῶν, ἀνηκουσῶν εἰς τὰς Μονὰς Μ. Λαύρας καὶ Ἀγίου Παύλου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτοι δὲν μνημονεύουσι τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ Κ.Χ.Α.Ο., τῶν Ἱερῶν Ἀποστολικῶν καὶ Συνοδικῶν Κανόνων καὶ τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ὡς ἔπραξεν ὁ διοικητὴς οὗτος ἀποστείλας εἰς τὴν ΙΚ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 41/28 Φεβρουαρίου/12 Μαρτίου ἔ.ἔ. διαταγὴν αὐτοῦ.... Ἑκκλησιαστικὸς λοιπὸν προϊστάμενος τῶν IM δὲν εἶναι ὁ Πατριάρχης, ἀλλ' ἡ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Πατριαρχείου, μετὰ τοῦ Πατριάρχου... Ἄλλον δὲ ἐστὶν ἐκκλησιαστικὴ ὑπαγωγή καὶ ἄλλον πνευματικὴ δικαιοδοσία... Ἀλλ' ἡ μνημόνευσις αὕτη δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διότι κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου ἐπιτρέπεται. Ἐπομένως ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Πατριάρχου ἐν τῇ Ἱερᾷ Μυσταγωγίᾳ, ὑπόκειται εἰς τὴν θέλησιν ἐκάστου Ἱερομονάχου τοῦ τελούντος τὴν Θείαν Μυσταγωγίαν. Ἡ ἐλευθερία δὲ αὕτη τῆς μνημονεύσεως ἢ μὴ ἐν ταῖς Μοναῖς τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, συνδέεται μετὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν IM μὴ ὑποκειμένων οὔτε εἰς ἐπίσκοπον οὔτε εἰς Μητροπολίτην, οὔτε εἰς Πατριάρχην».

Φωνὴ ἐξ Ἀγίου Ὁρους ὑπὸ Ζηλωτῶν Ἀγιορειτῶν Πατέρων. (I. Μονὴ Ὁσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου) Λυκόβρυσι Ἀττικῆς 1970, σ. 43-48.

IRÉNÉE DOENS
Chevetogne

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ
Θεσσαλονίκη

ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΑΙ

ΑΕΚΔ	Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου (περιοδικόν)
ΑΚ	Ἀστικός Κώδιξ
Α.Ν.	Ἀναγκαστικός Νόμος
Α.Ο.	Ἅγιον Ὅρος
Α.Π.	Ἀρειος Πάγος
ΑΠΞ	Ἅγιος Παῦλος ὁ Ξηροποταμίτης (περιοδικόν)
ἄρθρ.	ἄρθρον
ἄρ.	ἀριθμός
Β.Δ.	Βασιλικόν Διάταγμα
ΕΕΝ	Ἐφημερίς Ἑλλήνων Νομικῶν (περιοδικόν)
Ἐπιθ. Δ.Δ.Δ.Δ.	Ἐπιθεώρησις Δημοσίου Δικαίου καὶ Διοικητικοῦ Δικαίου (περιοδικόν)
Ἐ.τ.Κ.	Ἐφημερίς τῆς Κυβερνήσεως
Ι	Ἱερά
ΙΚ	Ἱερά Κοινότης (Ἁγίου Ὁρους)
ΙΚΜ	Ἱερά Κοινοβιακή Μονή
ΙΜ	Ἱερά Μονή
ΙΣΜ	Ἱερά Σεβασμία Μονή
ΙΣΜΜ	» » » Μεγίστης [Λαύρας]
ΚΘ	Κώδιξ Θέμιδος
ΚΝ	Κώδιξ Νόμων (ἐκδοσις Ζαχαροπούλου)
Κ.Χ.Α.Ο.	Καταστατικός Χάρτης Ἁγίου Ὁρους
ΜΕΕ	Μεγάλη Ἑλληνική Ἐγκυκλοπαιδεία
Μ	Μονή
Ν.	Νόμος
Ν.Δ.	Νομοθετικόν Διάταγμα
Ν. Δίκ.	Νέον Δίκαιον (περιοδικόν)
ΝοΒ	Νομικόν Βῆμα (περιοδικόν)
Νομ. Δ.Ν.Σ.Κ.	Νομικόν Δελτίον τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους (περιοδικόν)
Ν.Σ.Κ.	Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους
ΟΓΑ	Ὅργανισμός Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων
Π.Δ.	Ποινική Δικονομία
Πρ. Δ.	Προεδρικόν Διάταγμα
παρ.	παράγραφος
Σ.τ.Ἐ.-Δ.Σ.Κ.	Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας - Δικαστήριον Συγκρούσεως Καθηκόντων

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ

(Οἱ ἀριθμοὶ παραπέμπουν εἰς τὰ λήμματα)

Α

Ἄβατον 20, 43, 66, 179
 Ἀγαθόνικος Μ. 142
 Ἀγίου Ἀνδρέου Σκήτη 199
 Ἀγίου Παύλου IM 197, 252
 Ἀγρασφάλεια 108, 113, 132, 133
 Ἀδελφότης Ζηλωτῶν 32, 252
 Ἀδελφότης Ρωσικῇ Κελλιωτικῇ 41, 48, 68, 69
 Ἀθανάσιος Παντοκρατορινός 1, 2, 79
 Ἀθωνιάς Σχολῇ 125, 128, 129
 Αἰκατερινάρης Κ. 172, 173
 Ἀλεξανδρόπουλος Γ. 11
 Ἀλέξανδρος Λαυριώτης 123
 Ἀλιβιζῆτος Ἄμ. 3, 73
 Ἀλλοδαποί, Βλ. Λαῖκοί, Ἰθαγένεια
 Ἀναγνωστόπουλος Ν. 190
 Ἀντωνάκης Γ. 153
 Ἀντωνόπουλος Κ. 184
 Ἀντωνόπουλος Ν. 5, 6, 7
 Ἀξιωτίδης Π. 8
 Ἀπαλλοτριώσις 89, 92, 93, 98, 135, 141, 142, 144, 145, 151, 175, 213, 214, 221 (Βλ. καὶ Μετόχια)
 Ἀποστολόπουλος Χ. 156
 Ἀρειος Πάγος 152, 153, 154, 155, 156, 186, 196
 Ἀρχαιότητες 204, 223 (Βλ. καὶ Μνημεῖα)
 Ἀρχεῖα 110, 126 (Βλ. καὶ Μνημεῖα)
 Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν 227, 228
 Αὐτοδιοίκητον Α.Ο. καὶ IM 5, 6, 8, 9, 10, 11, 21, 34, 64, 68, 71, 73, 116, 117, 118, 140, 143, 150, 164, 172, 187, 189, 190, 207
 Αὐτονομία, Βλ. Αὐτοδιοίκητον
 Ἀχινός (τσιφλίκιον) 185

Β

Βαμβέτσος Ἀλ. 9, 10, 109, 156, 157, 166
 Βαρδάκης Ἐμμ. 174

Βασιλακόπουλος Χ. 195, 197
 Βασιλόπουλος Ἀθαν. 250, 251
 Βασιλόπουλος Α. 175
 Βατοπεδίου IM 24, 25, 73, 86, 120, 182, 183, 215, 216
 Βενιζέλος Ἐλ. 48
 Βερνάρ (τσιφλίκιον) 181
 Βησσαρίων Γρηγοριάτης 11, 12, 54, 94, 95, 98, 140, 142
 Βιβλία 110, 123, 126 (Βλ. καὶ Μνημεῖα)
 Βιβλιοθήκαι 110, 126 (Βλ. καὶ Μνημεῖα)
 Βοκοτόπουλος Ἀ. 252
 Βολονάκης Μ. 78
 Βούλγαροι 177, 178
 Βουτυράς Ἀθ. 172, 173

Γ

Γαβριήλ Διονυσιάτης 13, 14, 140, 143
 Γαβριήλ Σταυρονικητιανός 17
 Γαῖαι 23, 169, 170, 214, 222, 241 (βλ. καὶ Μετόχια)
 Γερμανός Ε', Πατριάρχης Κων/λεως, 49
 Γεροχρίστος Ἀ. 171, 172, 173, 174, 175
 Γεωργιάδης Γ. 182
 Γιάνεφ Κωνσταντίνος - Καισάριος 177
 Γιαννουλάτος Ἀ. 151
 Γιούπης Ἰ. 18, 19
 Γκέσκος Ἀ. 162, 167
 Γραμματεὺς ΑΟ 146, 205
 Γρηγορίου IM 26

Δ

Δάρας Κ. 163
 Δάση 23, 106, 108, 124, 181, 225
 Δασκαλάκης Γ. 20
 Δασκαλάκης Εδ. 180
 Δεληγιάννης Ἰ. 222
 Δεντάκης Β. 21
 Δημητρίου Α. 162, 167

Δίγκας Δ. 216

Διεθνής θέσις Α.Ο. 7, 85

Διευθυντής Α.Ο. 103

Δικαστήριο Διοικητικόν Ὑπ. Γεωργίας
176

Δικαστήριο Ειδικόν 177, 178

Δικαστική δικαιοδοσία 6, 18, 19, 78, 84,
119, 158, 159, 172, 177, 178, 180, 194, 203

Δικηγόροι IM 172, 211, 212

Διοίξεις Α.Ο. 37, 38, 68, 83, 103, 105, 116,
117, 118, 140, 143, 147, 150, 189, 190, 202,
207, 210Διοικητής Α.Ο. 44, 45, 47, 97, 103, 105, 116,
117, 118, 140, 146, 147, 152, 207, 208, 214,
252

Διονυσίου IM 143, 184

Δουρογιάννη-Ντάλλα Έ. 163, 164

Δοχειαρίου IM 80

Δραχμή μεταλλική 95

E

Έθνικόν Ἀγιορειτικόν Δάνειον 93, 94

Έκκλησία Ἑλλάδος 232, 233, 234, 235, 236,
237Έκτακτος Διπλή Ἰ. Σύναξις 40, 44, 45, 46,
47, 115, 218

Έλευθεριάδης Ν. 23, 175, 181, 183, 185

Ένοικιοστάσιον 77, 217

Έλαιοπαραγωγή 121

Έσφιγμένου IM 185

Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλῆτις 73, 79

Εὐταξίας Ἀ. 73

Έφετεῖον Ἀθηνῶν 157

Έφετεῖον Θεσσαλονίκης 158, 159, 160, 161

Έφετεῖον Λαρίσης 154, 162

Z

Ζαμπέτας Γ. 168

Ζαχαρίας Κ. 157

Ζαχαρόπουλος Ζ. 175

Ζηλωταί 32, 252

Ζήσης Ἀ. 30

Ζούκας Θ. 148

Ζωγράφος Δ. 31

H

Ἡλιάκης Ἰ. 33

Ἡμερολογιακόν Ζήτημα 188, 233, 236, 237,
238, 242, 243, 244, 245

Θ

Θεοδοσόπουλος Δ. 171

Θηβαῖος Χ. 34

I

Ἰβήρων IM 27

Ἰγνάτιος Βατοπεδινός 73, 75

Ἰεζεκιήλ, μητρ. Θεσσαλιώτιδος, 35, 36, 37,
38, 108, 109, 160, 169, 170, 231Ἰερά Δισενιαύσιος Σύναξις 40, 44, 45, 46,
47, 226

Ἰερά Ἐπιστασία 1, 2, 15, 16

Ἰερά Κοινότης 12, 15, 16, 40, 117, 118

Ἰθαγένεια 62, 68, 85, 148, 191

Ἰωακείμ Ἰβηρίτης 39

Ἰωαννίδης Λ. 247

K

Κάββουρας Ἰ. 158

Καζαμπάκας Έμμ. 154

Καθεστῶς Α.Ο. 11, 41, 48, 52, 55, 57, 59,
60, 64, 69, 70, 71, 72, 73, 116, 117, 118,
140, 149, 189, 190, 218

Καινούργιος Κ. 166

Καيسάριος Διονουιάτης 143

Κακάρα (τσιφλίκιον) 181

Καλεῦρας Μ. 180

Καλλέργης Ἀ. 201

Καλογήρου Γ. 142

Καλύβας Ἀ. 164

Καλύβη 163

Καλφαγιάννης Δ. 159

Κανάκης Στ. 180

Κανονισμός 17, 24, 25, 26, 28, 29, 40, 116,
168, 226

Καραβοκυρός Μιλτ. 41

Καταστατικὸς Χάρτης 30, 56, 79, 90, 97,
102, 117, 231

Κατσαούνης Ἀ. 172, 173

Καυκάς Κ. 154

Κειμήλια 110, 126, 175, 223

Κελλία, Κελλιωτικόν Ζήτημα 41, 48, 56,
69, 111, 224, 225Κελλιωτική Ρωσική Ἀδελφότης 41, 48, 68,
69Κληρονομία Μοναχῶν 67, 154, 155, 156,
157, 162, 163, 166, 167, 193, 206, 209, 219,
220

Κοζύρης Θ. 42, 154, 155, 196, 219
 Κόλλιας Κ. 196
 Κοσμάς Ἀγιοπαυλίτης 246
 Κότοϊανος Στ. 43, 179
 Κουμαντάκης Α. 187
 Κουνουγέρης Κ. 173
 Κουντούρης Β. 148, 151
 Κουρίλας Εὐλόγιος Λαυριώτης 44, 45, 46, 47, 157, 191
 Κουρουσόπουλος Ε. 200
 Κροντήρης Μ. 165
 Κτενᾶς Χριστόφ. 48, 49, 50
 Κυριάκης Ἐ. 209
 Κυριακόπουλος Ἡλ. 88, 91, 112, 122
 Κυριακὸς Ὁθ. 151
 Κωνστανονίτου IM 28
 Κωνσταντινίδης Θ. 166
 Κωνσταντινίδης Κ. 210
 Κώνστας Γ. 51
 Κωστόπουλος Χ. 210, 211

Λ

Λαϊκοὶ 104, 192, 239, 240
 Λαμνίδης Π. 172
 Λαμπρινόπουλος Ἰ. 155
 Λαύρας Μεγίστης IM 29, 252
 Λέκκας Α. 203, 205, 206, 207, 212

Μ

Μαγγιῶρος Δ. 202, 203, 205, 208
 Μάτσης Ν. 166
 Μαυρομιχάλης Στ. 156
 Μαυρουδῆς Εὐ. 52
 Μελισσειδης Ε. 144
 Μέλλιος Ε. 199
 Μερτικόπουλος, Π. 141
 Μεταξάκης Μελέτιος, πατριάρχης, 53
 Μετόχια 12, 14, 36, 54, 75, 76, 81, 136, 249
 Μίσθωσις κτημάτων 54, 73, 161, 222
 Μνημεῖα 110, 123, 126, 175, 204, 223
 Μοναχοὶ 42, 68, 69, 164, 165, 171, 173, 174, 186, 188, 196, 199, 202, 219, 227, 228, 229, 230, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239
 Μοναχοὶ ἄλλογενεῖς 61, 68, 69, 85
 Μοναχῶν Κληρονομία, Βλ. Κληρονομία
 Μοσχόπουλος Ν. 55
 Μόσχος Ἰ. 164

Μπακάμπασης Ἀ. 73, 75, 86, 87
 Μπάκουλας Δ. 154, 155, 156
 Μπαλοῦρδος Ν. 157
 Μπουροῦ (λιμνοθάλασσα, Πόρτο-Λάγο) 86, 87, 120, 182, 183, 215, 216
 Μυλωνάκος Ν. 178
 Μπαρμπάτης Δ. 194, 199, 200

Ν

Ναθαναήλ, μητρ. Μίλητουπόλεως, 129
 Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους 148, 151, 154, 182, 184, 191, 193, 194, 195, 197, 198, 199, 200, 218

Ξ

Ξενοφῶντος IM 80, 195
 Ξηροποτάμου IM 172, 173

Ο

ΟΓΑ 200
 Οἰκονομόπουλος Ἰ. 54
 Οἰκονόμου Θ. 219, 220
 Οἰνόπνευμα 100
 Ὁρφάνι (τσιφλίκιον) 184

Π

Παλαιοημερολογηταὶ 188, 233, 236, 237, 238, 242, 243, 244, 245
 Παναγιωτάκος Π. 57, 58, 59, 154, 155, 156
 Παναγιώτου Ἀ. 107, 109
 Παντόπουλος Ε. 152
 Παπαδᾶτος Στ. 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 177
 Παπαδημητρίου Δ. 154
 Παπαδόπουλος Ἀ. 73
 Παπαηλιάκης Ἰ. 173
 Παπαθέος Β. 67
 Παπαθεοδώρου Θ. 162
 Παπαϊωάννου Κ. 155
 Παπακωνσταντίνου Ἀ. 167
 Παπαναστασίου Ἀλ. 73, 75
 Παπαναστασίου ΚΖ. 167
 Παπανδρέου Δ. 11
 Παπαστάθης Χ. 68, 69
 Παπούλιας Δ. 215, 216
 Πασσαδὸς Κ. 150
 Πατριαρχεῖον Οἰκουμενικὸν 74, 223, 224, 225, 252
 Πατρίκι (τσιφλίκιον) 185

Πετρακάκος Δ. 70, 71, 72, 73, 90, 248
 Πλημμελειοδικείον Θεσσαλονίκης 179
 Πλημμελειοδικῶν Συμβούλιον Καβάλας 180
 Πολυγένης Κ. 215
 Πόρτο - Λάγο, Βλ. Μπουρού
 Πουλᾶκος Ί. 151
 Πρόσφυγες ἀγρόται 86
 Πρωτοδικείον Ἀθηνῶν 163, 164, 165, 166
 Πρωτοδικείον Βόλου 167
 Πρωτοδικείον Θεσσαλονίκης 168
 Πρωτοδικείον Σερρών 160, 169, 170
 Πρωτοδικείον Χαλκιδικῆς 171, 172, 173, 174, 175

P

Ρακτιβάν Κ. 83, 84, 216
 Ράλλης Κ. 215, 216
 Ρουμπάνης Κ. 209
 Ρωσική Κελλιωτική Ἀδελφότης 41, 48, 68, 69
 Ρῶσοι 41, 48, 68, 69, 178

Σ

Σαμπάνης Ἀ. 97
 Σαρίπολος Ν.Ν. 216
 Σίμωνος Πέτρας IM 160, 169, 170, 181
 Σιφναῖος Κ. 105
 Σκήτη 153
 Σμυρνιώτης Κ. 165
 Σολιώτης Σ. 143, 145
 Σόντης Ί. 221
 Σούρας Κ. 162
 Σοφιανόπουλος Π. 195, 204, 211
 Σταμάτης Κ. 213, 214
 Στασινόπουλος Μ. 147, 148, 151
 Σταυρόπουλος Μ. 198, 204
 Στεφανίδης Ί. 73
 Στεφανόπουλος Χρ. 191
 Στρέϊτ Γ. 215
 Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας 141-145
 Συνθήκη Βερολίνου 85
 Συνθήκη Λονδίνου 41, 48
 Συνθήκη Σεβρών 85
 Σύνταγμα 5, 10, 34, 88, 91, 101, 112, 114, 122, 137, 138, 139

Συντακτική Πράξις 101
 Σχολή Ἀθωνιάδος 125, 128, 129

T

Ταλιαδοῦρος Σ. 189
 Ταχουγιάννης Ί. 175
 Τζαβάρας Α. 163
 Τράκας Ί. 73
 Τοαγκαράκης Κ. 197, 198
 Τσαμακίδης Ί. 77, 217
 Τσαούσης Σ. 97
 Τσάτσος Θ. 78, 115, 218

Υ

Ὑπουργεῖον Γεωργίας 87, 124, 135, 181, 183, 184, 185
 Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης 83, 84, 119
 Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας 95, 182
 Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων 128, 191, 244, 245
 Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν 110, 111, 113, 121, 123, 124, 126, 132, 136, 187, 194, 206, 212, 238, 239, 240, 241
 Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν 188, 242, 243
 Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν 95, 127, 129, 131, 135
 Ὑπουργεῖον Προεδρίας 134

Φ

Φέλντ Κομμαντατοῦρ Θεσσαλονίκης 104
 Φλωράκης Α. 165
 Φορολογία 129, 136, 149, 195, 198, 200
 Φυργάδης Χρ. 174

Χ

Χατζηδάκης Α. 201
 Χατζηκωνσταντίνου Εὐ. 163, 164
 Χατζίδης Μ. 157, 166
 Χέλμης Δ. 109
 Χιλανδαρίου IM 4
 Χοϊδᾶς Γ. 186, 188
 Χόντζογλου Χ. 192
 Χριστοφیلόπουλος Ἀν. 82
 Χωροφυλακή 186, 192, 227, 242, 243

RÉSUMÉ

Irénée Doens - Charalambos K. Papastathis, *Bibliographie juridique du Mont Athos, 1912-1969*.

La présente «Bibliographie juridique du Mont Athos, 1912-1969», contient 252 rubriques se référant au statut juridique du Mont Athos depuis 1912, date à laquelle il fut incorporé à la Grèce. La première partie (Nos 1-82) contient les monographies, articles de revues et mémorandums. Suit le corpus des sources législatives (83-140) par ordre chronologique, c'est-à-dire les Constitutions, Lois, Décrets, Lois Forcées, projets de lois et décisions ministérielles. La troisième partie (141-180), contient la jurisprudence des tribunaux (Conseil d'Etat, Cour de Cassation, Cours d'Appel, Cours de première instance, etc). Puis suivent les avis officiels et les consultations des jurisconsultes (181-222) et diverses décisions, circulaires et avis des autorités politiques et ecclésiastiques (223-245) (Patriarcat Oecuménique, Autorités Monastiques du Mont Athos, Eglise de Grèce, Ministère des Affaires Etrangères, Ministère de l'Intérieur, Ministère de l'Instruction publique et des Cultes). Pour la plupart des rubriques il y a un court résumé. La bibliographie se termine par un supplément, indispensable à de pareils travaux, à la 1ère et 4ème parties (246-252), et un index.